

619
955

დროშა
№ 11 ნოემბერი 1955

ქართული
საქმიანობა

საქართველოში სსრკ-ს სოციალისტური რეჟიმის დამყარებისათვის და სსრკ-ს სოციალისტური რეჟიმის განმტკიცებისათვის

აზნაურ ანასტას ივანესძე მ ი ქ ი ა ნ ს

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო მხურვალედ მოგესალმებათ თქვენ, ლენინის ერთგულ მოწაფესა და სტალინის თანამებრძოლს, კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს ერთ-ერთ გამორჩენილ მოღვაწეს, თქვენი დაბადების სამოცი წლისთავის დღეს.

კომუნისტური პარტია და საბჭოთა ხალხი დიდად აფასებენ თქვენს დამსახურებას საბჭოთა სახელმწიფოს და სოციალისტური შეურნეობის მშენებლობის საქმეში. საბჭოთა კავშირის საერთაშორისო ეკონომიური ურთიერთობის განვითარებაში.

პარტიული და სახელმწიფო მუშაობის ყველა პასუხსავე პოსტზე თქვენთვის ჩვეული ენერჯით ახმარდით ძალასა და ცოდნას კომუნისმის მშენებლობის საქმეს.

სულითა და გულით გისურვებთ, ჩვენო მეგობარო და აზნაურო, ჩვენო ძვირფასო ანასტას ივანესძე, მრავალ წელს ჯანმრთელობას და შემდგომ წარუფერებ მუშაობას ჩვენი სოციალისტური სამშობლის ხალხების საკეთილდღეოდ, კომუნისმის საკეთილდღეოდ.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი
სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო

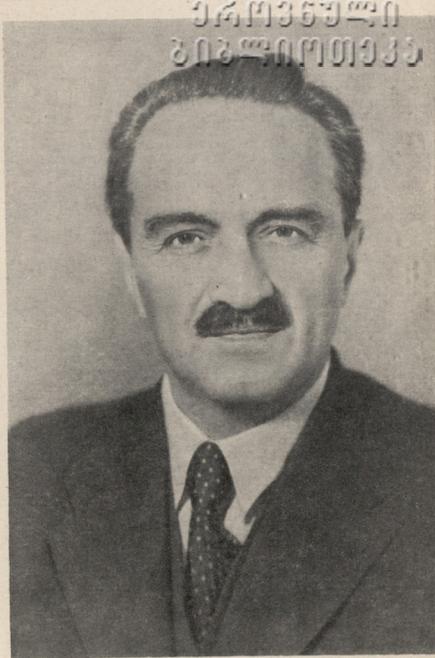
ბ რ ძ ე ნ ე ბ უ ლ ე ბ ე

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა
**აზნაურ ა. ი. მიქოიანის ლენინის ორდენით
დაჯილდოების შესახებ**

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილისა და საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის წევრის აზნაურ ა. ი. მიქოიანის დაბადების სამოცი წლისთავთან დაკავშირებით და კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა ხალხის წინაშე მისი თვალსაჩინო დამსახურების აღსანიშნავად აზნაური ანასტას ივანესძე მიიწვიება დაჯილდოვდეს ლენინის ორდენით.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე **ქ. ვოროზილვი**.
სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი **ნ. პაპოვი**.

მოსკოვი, კრემლი. 1955 წლის 24 ნოემბერი.

თბილისი. სამხედრო პარადი და მშრომელთა დემონსტრაცია რუსთაველის პროსპექტზე 1955 წ. 7 ნოემბერს. ფოტო ვლ. გინზბურგისა

საბჭოთავო ზღაპარი

ა. ბიძაძე

ტომი 101. მარტი

ის იყო გვი ძამძამი მუშობა დაშობარს და ხელ-პირის დასაბანად მივი-
ოდა, რომ სამაქროს უფროსად ხარკად პავლე ზურბიციც შემოსვდა.

— გვი, სწორად ვერ დაგვხვდი. ძალიან ვახვებ, ხვალ დღითი ჩემთან ერთ-
ად გამოცხადებ სამუშაოს ისეთი არაფერია, დადებით ჩემს ახლოს და
თავსურის ადვილად მუშაობას, თან ზუსტად ჩაინიშნავ ყველაფერს.

გვი არათუ დავთვამხა მეგობრის ობიექსი, თვითონაც დაწინდებდა და
მერე დღითი ზურბიციც ბევრ გამოცხადდა სამაქროს.

— იგი რა შინაა, გვი? — მოსვლითანად დაწყო პაუზები. — ერთხელ და
დღე უნდა დავაზუსტო, ცელსონ რამდენ ხანს მუშაობს ჩემი ძაგა, როგორია
დაშვება და სამაქრო დროის შეფარდება. რამდენად უკეთესი ვარ, დაშვა-
რე ოპერაციებს მთელი სამუშაო დროის ნახევარზე მეტი სჭირდება. ახა, და-
ფარდა, აი ამ დღითი ვაჩაობას ა წუთს უდრები, ასე რომ რვა საათის გან-
მავლობაში 80-ზე მეტი საათი დღითი ვაჩაობა შემიძლია, ფაქტურად წა-
ვის ნახევარი არ გამოდის, რადგან სხვა ოპერაციის შედეგების აი, ეს დაშ-
ვას მანერ იმ უნდა შევსებოდ და მანინ მანქანა უფრო დიდხანს იქნება, ჩა-
თვლილ სამუშაო სვლას, ამით შრომის ნაყოფიერებას ვაჩაობ.

იკორის სახლობის ჩარხმშენებელი ქაბინის ნოვოტორი ა. ზურბიცი (მარჯვენა)
ესუბრება მის მიერ გამოთვნილ სახარტო ჩარხის შესახებ ნოვტორი
გვი ძამძამს.

გვი გულსთვრილი უსმენდა მეგობარს და უხაროდა, რომ ზურბიციის აზ-
რები საიკრად იმეფებოდა საყურად. თვით გვიას ანა ერთხელ უდგირია,
დაშვებარ დროს ჩაბრუნე ვაჩაობა სამაქროს.

— ახა, გვი, ირადე ხაათი. ქალღობა და ფანქარი და ზუსტად წინადა
უდგირი, არაფერი უფროსა ზურბიციც ძამძამს და მუშაობს მთელ
ობეგ ვაბს მეგობრებს ვაჩაობამდ ისვენებ ზურბიციისთან სახლში და
აზუსტდენენ ამ საინტერესო დავიერების შედეგებს. გამოირკვა, რომ დაშვა-
რე ოპერაციებს მთელი სამუშაო დროის ორ მესამედზე მეტი სჭირდებ-
ოდა.

— ახა რაგვი გვი? ამ დაშვებარ დროს ორი წელიწადი სამაქროს დროს
რომ ვაქცილი, ხომ მწიშნულად ვაჩაობდა შრომის ნაყოფიერება?
— ჩადა თქვა უნდა, აი, ერთ მაგალითს გეტყვი. ჩვენთან, შეიქცხებდნა
რაპროში ახალი რაილონის სახურად ჩარხები რომ დავიდა, როგორ ფიქრობ,
რომ ვაბს ისინი ძველ ჩარხებს სჭირდებ იმით, რომ მათზე მუშაობოდა სპე-
ციალური სახარტები, კონსტრუქტორი, რომელია მუშაობენ ახლა საქარო არ
არის დღევალზე ვაჩაობრე ადგილებს წინასწარ დაწინა. ამასთან ახალ
ჩარხზე თავისუფლად შეიძლება მუშაობის ვერტკალურად გადაადგილება და
დღითი მოხსენიება მისი ზედაპირის იმეფებარ ვაჩაობრა, რამდენიც ეს სა-
ქარია, რაგვი დადი ამ ჩარხის წარმოებაში იმით, რომ მასზე ამ სახარტის
მუშაობის შემოსაძლებელი ვაბდა დაშვებარ ოპერაციებისთვის განკუთვნილი
დროის შესაჩარება, სამაგიროდ სამაქროს დრო ვაჩაობ.

მუცე ხომ ხვდა, რომ ასეა. შამ მოდი, ჩვენც ვიფიქროვ ჩარხებზე მხვა-
სა მხარტების მუშაობისთვის.
მესაბუძება შემაჩინეს, რომ იმ ხანებში გვი ძამძამს ბონავ ვაჩაობამდე
ერთი შეჯი, მაგარი, ღაბი, ბეჭერი მათგანი ვერ წამოიხდებდა, რომ სხვალი
მუშა მხურდება ინიერის სახარტული ხელნაწერები ედი წინ და ახალი მონე-
პილობის კონსტრუქციის ამუშავება. მთელი ედი იმუშავა ძამძამი ჩარხზე
დასაბებული სახარტების მუშაობისთვის. სამუშაო დაწინაურებული არ

ქონდა, გრძობდა, რომ რაღაც აუღდა, სწამდეს კონსტრუქტორს ჩაბლე შეს-
იცილების შეგნა იყო საქარო. მაგარი უღდას ამ მოცინამ და დაწინაურებელი
ნახაი ახალ ზურბიციის უნება ხარტად მუშაობა ნახევარი და ორ წელიწად
მანინე შემაჩნა, რაზეც ვაჩაობს კონსტრუქტორს წელიწადში და, მკვე
ფანქრის ერთი მოსიბით შექარა. ათის ტაქტინა, რამდენი აქამდე ამ მანერ
დღითი და თორმეტი რა ურბალი რომ ყოფილი ვარზე თვლი უფრო ადვი-
ლად ამწინა.

გვი ძამძამის გამოცხადება — მამიდ დღითიბის მოსაჩარხებელი სახარტე-
— არ იყო დროთა მოწოდებოდა. დიდი ფაქტორი ძალის დახარტებავად
შესაძლებელი ხდებოდა 30-40 კოლონათიან დღითიბის საქარო სპირტავად
დახარტებ. ნოვტორი მზურდელი წინასწარ გამოცხადრებით, ცელსონ მს
საქარს წავლად, შესაძლებელი იქნებოდა 100 შეჯის დახარტვა.
— ასე ქარად დადგირდი — უნდებოდა იგი მეგობარს — შე სწორად მიხვდა
ამიტომ პირდაპირ შედეგა შინაფანქრის განკუთვნილება. ზურბიციც ძამძამს
აჩვენა ვაჩაობ სპირტის ვადაშავდებელი მარტივი მუშაობისთვის, რომლის
შინაჩარტებას მხარტარ ამხარტება ამ ოპერაციისთვის განკუთვნილი დროს და საფ-
რინობლად ამსუბუქებდა მუშის ფაქტორი დატვირთვას. ასე ნაკლებ საინტერესო
იყო ზურბიციის მერე რაილონალკორუროს დაწინაურება.

— ახა, კარად დადგირდი — უნდებოდა იგი მეგობარს — შე სწორად მიხვდა
27 მილიმეტრიანი მანქნის ვაჩარტვა. ამ დროის სრული დაშვებისთვის
სამი სხვადასხვა ოპერაციის შესწორება საქარო, თანაც საქმეს აწინდებს დე-
კალიის მერე ზომა, ასე რომ თვითთული ასეთი ქაბინის დაშვების 13-14 წუთის
უდრები, აქედან 8 წუთი დაშვებარ დროა. ხომ შეიძლება მეტადობების ვაჩა-
ობა, ჩამოსაბს 27 მილიმეტრიანი კი არა, 270 მილიმეტრი სიგრძის
რომდენივან 10 დღე ასეთი ქაბინი ვაჩაობა. ჩვენ ხარტავდა, ბევრ მოლოდინ
დავამუშავებ მას და მერე დადგირდი ქაბინის სიგრძის ზომაზე, ამით, ჩემს აზ-
რით, დაშვებარ დრო თითქმის ერთობილად შემცირდება.

ეს ახალ ზურბიციისა და გვი ძამძამის შემოქმედებით ცხოვრების მხო-
ლად ერთი ემაზოდა. ასე ზრუნავდ იმინ ტექნიკური სიბოლის დაწინაურებასა
და საქაროთა ჩარხების ვაუზებებისთვის გვი შრომის ნაყოფიერების შესწორება
დაშვებისთვის, დღითიბის მაქსიმალად შეტვირთვი წივობა, რომლებიც
ახარტება მოხსენიება ვაჩაობრა, ვაჩაობრა, დღითი ვაჩაობრა, საქარის უმწ
სვლად და, ამას შიდავად, რაც შეიძლება ვადადობ ცერთ რედებელი სამაქ-
როს, რომელიც უფროდ ლითონის ქრას მხარტება. მათი მუშაობის ასე-
ტი პრინციპის შრომის ვადაწინაურების ზრდის სწინდარია.

ქარხნის კომპაგვიის კომიტეტის მდივანა ყოფილების დროს პავლე ზურ- ბიცი მონაა და უფრო:

— ახალგაზრდა მუშების შეტრებას ვაწყოთ. მოხსენებთი უნდა გამოხე-
დებ შენი მუშაობის გამოცდილების შესახებ.

ზურბიციც ჩაგვიყვანა და მოუთ:

— იგი, რა ვაჩაობა, ჩემი ვაჩაობ, შარხანა ან ერთხელ ვადავდი ასეთი
მოხსენებთი, იმის წინადა, მაგარი, რამდენად ვაჩაობ, ამის დიდი არაფერი
სარგებლობა მოტანდა. ან რა ვაჩაობდება უნდა ვადავდი კაცმა ტრახუნ-
დას. კარგი, ვაჩაობ, ვაჩაობ, რომ სახარტო ჩარხსაქარო ჩარხის მოდერნიზა-
ცია მოხდებინა, რომ ამპირე შექარავა შედეგად ათობლებად ამან უკლებრე
ჩრავთა, ვადავდი სიჩარტავა კოლედი და ამის შედეგად თითქმის ერთობი
და ვადავდი მინდობის ბრუნვათა რიცხვი მერე, რა ვაჩაობ არაფერი, სულ
ერთია, ვაჩაობ ვაჩაობების ვაჩაობების. არა, ჩემი ძამო, გამოცდილების ვა-
ჩაობება თვით ჩარხებთან, სამაქროში უნდა ხდებოდეს.

მარტო კომპაგვიის კომიტეტის მდივანა კი არა, ზურბიციც ამ წინადადების
ქაჩაბანში ბევრმა მიაქცია ურბადება და მიმდინარე წლის ვაჩაობებზე პარ-
თვლი და კომპაგვიის ორგანიზაციის აინტელითი კოლეც მუშაობა
გამოცდილების ვაჩაობრა, საჭარაი თვით სამაქროს, ჩარხებთან, სამუშაო და-
ვილზე, კი, მართლაც, საინტერესო და შედეგად გამოვდა, ბევრი ახალგაზრდა
მუშა დღიად ჩაწვდა ვადავტორია მუშაობის წარმატებთა საინტელითების
და მწიშნულად ვადავდა შრომის ნაყოფიერება.

მარტო კომპაგვიის კომიტეტის მდივანა კი არა, ზურბიციც ამ წინადადების
ქაჩაბანში ბევრმა მიაქცია ურბადება და მიმდინარე წლის ვაჩაობებზე პარ-
თვლი და კომპაგვიის ორგანიზაციის აინტელითი კოლეც მუშაობა
გამოცდილების ვაჩაობრა, საჭარაი თვით სამაქროს, ჩარხებთან, სამუშაო და-
ვილზე, კი, მართლაც, საინტერესო და შედეგად გამოვდა, ბევრი ახალგაზრდა
მუშა დღიად ჩაწვდა ვადავტორია მუშაობის წარმატებთა საინტელითების
და მწიშნულად ვადავდა შრომის ნაყოფიერება.

მარტო კომპაგვიის კომიტეტის მდივანა კი არა, ზურბიციც ამ წინადადების
ქაჩაბანში ბევრმა მიაქცია ურბადება და მიმდინარე წლის ვაჩაობებზე პარ-
თვლი და კომპაგვიის ორგანიზაციის აინტელითი კოლეც მუშაობა
გამოცდილების ვაჩაობრა, საჭარაი თვით სამაქროს, ჩარხებთან, სამუშაო და-
ვილზე, კი, მართლაც, საინტერესო და შედეგად გამოვდა, ბევრი ახალგაზრდა
მუშა დღიად ჩაწვდა ვადავტორია მუშაობის წარმატებთა საინტელითების
და მწიშნულად ვადავდა შრომის ნაყოფიერება.

მარტო კომპაგვიის კომიტეტის მდივანა კი არა, ზურბიციც ამ წინადადების
ქაჩაბანში ბევრმა მიაქცია ურბადება და მიმდინარე წლის ვაჩაობებზე პარ-
თვლი და კომპაგვიის ორგანიზაციის აინტელითი კოლეც მუშაობა
გამოცდილების ვაჩაობრა, საჭარაი თვით სამაქროს, ჩარხებთან, სამუშაო და-
ვილზე, კი, მართლაც, საინტერესო და შედეგად გამოვდა, ბევრი ახალგაზრდა
მუშა დღიად ჩაწვდა ვადავტორია მუშაობის წარმატებთა საინტელითების
და მწიშნულად ვადავდა შრომის ნაყოფიერება.

მარტო კომპაგვიის კომიტეტის მდივანა კი არა, ზურბიციც ამ წინადადების
ქაჩაბანში ბევრმა მიაქცია ურბადება და მიმდინარე წლის ვაჩაობებზე პარ-
თვლი და კომპაგვიის ორგანიზაციის აინტელითი კოლეც მუშაობა
გამოცდილების ვაჩაობრა, საჭარაი თვით სამაქროს, ჩარხებთან, სამუშაო და-
ვილზე, კი, მართლაც, საინტერესო და შედეგად გამოვდა, ბევრი ახალგაზრდა
მუშა დღიად ჩაწვდა ვადავტორია მუშაობის წარმატებთა საინტელითების
და მწიშნულად ვადავდა შრომის ნაყოფიერება.

მარტო კომპაგვიის კომიტეტის მდივანა კი არა, ზურბიციც ამ წინადადების
ქაჩაბანში ბევრმა მიაქცია ურბადება და მიმდინარე წლის ვაჩაობებზე პარ-
თვლი და კომპაგვიის ორგანიზაციის აინტელითი კოლეც მუშაობა
გამოცდილების ვაჩაობრა, საჭარაი თვით სამაქროს, ჩარხებთან, სამუშაო და-
ვილზე, კი, მართლაც, საინტერესო და შედეგად გამოვდა, ბევრი ახალგაზრდა
მუშა დღიად ჩაწვდა ვადავტორია მუშაობის წარმატებთა საინტელითების
და მწიშნულად ვადავდა შრომის ნაყოფიერება.

მარტო კომპაგვიის კომიტეტის მდივანა კი არა, ზურბიციც ამ წინადადების
ქაჩაბანში ბევრმა მიაქცია ურბადება და მიმდინარე წლის ვაჩაობებზე პარ-
თვლი და კომპაგვიის ორგანიზაციის აინტელითი კოლეც მუშაობა
გამოცდილების ვაჩაობრა, საჭარაი თვით სამაქროს, ჩარხებთან, სამუშაო და-
ვილზე, კი, მართლაც, საინტერესო და შედეგად გამოვდა, ბევრი ახალგაზრდა
მუშა დღიად ჩაწვდა ვადავტორია მუშაობის წარმატებთა საინტელითების
და მწიშნულად ვადავდა შრომის ნაყოფიერება.

მარტო კომპაგვიის კომიტეტის მდივანა კი არა, ზურბიციც ამ წინადადების
ქაჩაბანში ბევრმა მიაქცია ურბადება და მიმდინარე წლის ვაჩაობებზე პარ-
თვლი და კომპაგვიის ორგანიზაციის აინტელითი კოლეც მუშაობა
გამოცდილების ვაჩაობრა, საჭარაი თვით სამაქროს, ჩარხებთან, სამუშაო და-
ვილზე, კი, მართლაც, საინტერესო და შედეგად გამოვდა, ბევრი ახალგაზრდა
მუშა დღიად ჩაწვდა ვადავტორია მუშაობის წარმატებთა საინტელითების
და მწიშნულად ვადავდა შრომის ნაყოფიერება.

მარტო კომპაგვიის კომიტეტის მდივანა კი არა, ზურბიციც ამ წინადადების
ქაჩაბანში ბევრმა მიაქცია ურბადება და მიმდინარე წლის ვაჩაობებზე პარ-
თვლი და კომპაგვიის ორგანიზაციის აინტელითი კოლეც მუშაობა
გამოცდილების ვაჩაობრა, საჭარაი თვით სამაქროს, ჩარხებთან, სამუშაო და-
ვილზე, კი, მართლაც, საინტერესო და შედეგად გამოვდა, ბევრი ახალგაზრდა
მუშა დღიად ჩაწვდა ვადავტორია მუშაობის წარმატებთა საინტელითების
და მწიშნულად ვადავდა შრომის ნაყოფიერება.

მარტო კომპაგვიის კომიტეტის მდივანა კი არა, ზურბიციც ამ წინადადების
ქაჩაბანში ბევრმა მიაქცია ურბადება და მიმდინარე წლის ვაჩაობებზე პარ-
თვლი და კომპაგვიის ორგანიზაციის აინტელითი კოლეც მუშაობა
გამოცდილების ვაჩაობრა, საჭარაი თვით სამაქროს, ჩარხებთან, სამუშაო და-
ვილზე, კი, მართლაც, საინტერესო და შედეგად გამოვდა, ბევრი ახალგაზრდა
მუშა დღიად ჩაწვდა ვადავტორია მუშაობის წარმატებთა საინტელითების
და მწიშნულად ვადავდა შრომის ნაყოფიერება.

მარტო კომპაგვიის კომიტეტის მდივანა კი არა, ზურბიციც ამ წინადადების
ქაჩაბანში ბევრმა მიაქცია ურბადება და მიმდინარე წლის ვაჩაობებზე პარ-
თვლი და კომპაგვიის ორგანიზაციის აინტელითი კოლეც მუშაობა
გამოცდილების ვაჩაობრა, საჭარაი თვით სამაქროს, ჩარხებთან, სამუშაო და-
ვილზე, კი, მართლაც, საინტერესო და შედეგად გამოვდა, ბევრი ახალგაზრდა
მუშა დღიად ჩაწვდა ვადავტორია მუშაობის წარმატებთა საინტელითების
და მწიშნულად ვადავდა შრომის ნაყოფიერება.

მარტო კომპაგვიის კომიტეტის მდივანა კი არა, ზურბიციც ამ წინადადების
ქაჩაბანში ბევრმა მიაქცია ურბადება და მიმდინარე წლის ვაჩაობებზე პარ-
თვლი და კომპაგვიის ორგანიზაციის აინტელითი კოლეც მუშაობა
გამოცდილების ვაჩაობრა, საჭარაი თვით სამაქროს, ჩარხებთან, სამუშაო და-
ვილზე, კი, მართლაც, საინტერესო და შედეგად გამოვდა, ბევრი ახალგაზრდა
მუშა დღიად ჩაწვდა ვადავტორია მუშაობის წარმატებთა საინტელითების
და მწიშნულად ვადავდა შრომის ნაყოფიერება.

მარტო კომპაგვიის კომიტეტის მდივანა კი არა, ზურბიციც ამ წინადადების
ქაჩაბანში ბევრმა მიაქცია ურბადება და მიმდინარე წლის ვაჩაობებზე პარ-
თვლი და კომპაგვიის ორგანიზაციის აინტელითი კოლეც მუშაობა
გამოცდილების ვაჩაობრა, საჭარაი თვით სამაქროს, ჩარხებთან, სამუშაო და-
ვილზე, კი, მართლაც, საინტერესო და შედეგად გამოვდა, ბევრი ახალგაზრდა
მუშა დღიად ჩაწვდა ვადავტორია მუშაობის წარმატებთა საინტელითების
და მწიშნულად ვადავდა შრომის ნაყოფიერება.

მარტო კომპაგვიის კომიტეტის მდივანა კი არა, ზურბიციც ამ წინადადების
ქაჩაბანში ბევრმა მიაქცია ურბადება და მიმდინარე წლის ვაჩაობებზე პარ-
თვლი და კომპაგვიის ორგანიზაციის აინტელითი კოლეც მუშაობა
გამოცდილების ვაჩაობრა, საჭარაი თვით სამაქროს, ჩარხებთან, სამუშაო და-
ვილზე, კი, მართლაც, საინტერესო და შედეგად გამოვდა, ბევრი ახალგაზრდა
მუშა დღიად ჩაწვდა ვადავტორია მუშაობის წარმატებთა საინტელითების
და მწიშნულად ვადავდა შრომის ნაყოფიერება.

ქართული ზიგლირთა

თიხარაზ ფარმაცია.

სამრეტის თბილისის კონიაკის ქარხნის დირექტორი.

კონიაკისთვის საჭირო სპირტის გამოხადვლი
სამჭრო, რომელიც ახლანან ამუშავდა.

ლი საქართველოს სხვადასხვა ქარხნები უშუაბუნდ წელიწადში 900 დეკალიტრ კონიაკს, ამგანამ ჩვენი ქარხანა უშვებს დღედაღამე 900 დეკალიტრ კონიაკს, ჩვენი მუშაკნი სასულიანობების — სტალინური პრემიის ლაურეატის ვახტანგ ციციშვილის, საცხაო სამაქროს უფროსის დ. ნიკოლაშვილისა და შივარტი ტექნოლოგის ე. განიშვილის დაუღალავი შრომის შედეგად საგრანობლად გაუმჯობესდა კონიაკის ხარისხი. ქარხანაში ქართული კონიაკის დამზადება წარმოებს ისეთი სრულყოფილი ტექნოლოგიური პროცესებით, როგორცაა, საკონიაკ მასალის გამოხად, გაფილტვრა, დამკვლევა, დაკუთება, დაყურება, მისი არომატიზაცია და სხვ.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ გარდა იმ 900 დეკალიტრ კონიაკისა, რომელსაც ქარხანა დღედაღამე უშვებს, იგი აგზავნის კონიაკის შხა პროდუქციის გაყიდვებით სამრეტის მისკოვისა და ლენინგრადის ქარხანაში, სადაც ხდება კონიაკის ჩამოსხმა მისკოვისა და ლენინგრადის შრომელებისათვის.

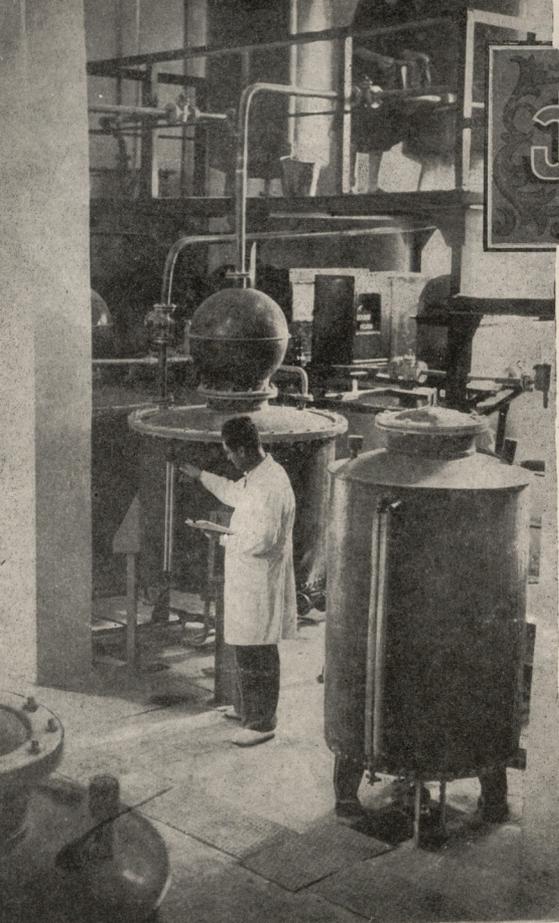
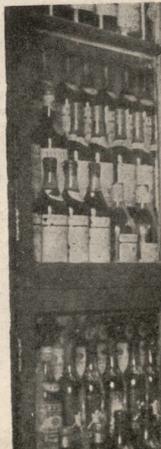
თბილისის კონიაკის ქარხანაში თითქმის ყველა სამუშაო მექანიზებულია. კონიაკის შხა პროდუქცია მინის მილებით მიდის ჩამოსხმელ სამჭროში და ისმება სპეციალურ რეზერვუარებში, სადაცაა ელექტრომოწყობილობათა საშუალებით მიმდინარეობს გარეცხილი ბოლოების კონტეინერი მოწოდება, განსაზღვრული რაოდენობის კონიაკის ჩასხმა ბოლოებში, საყობის დაცომა, დალქვა, იარღობის დაცვა და შხა პროდუქციის სამჭროსაკენ უწყრო კონვეიერით გაგზავნა ყველა ზემოხსენებული პროცესის ჩასატარებლად საჭიარისაა თითო დეპარტოთი ერთ ღილს, საჭირო შემთხვევაში სამუშაოს შეწყვეტილებისათვის — შორეო ღილს, ხოლო მოლიანად გაგრეტებისათვის — შესამეო ღილს. ამ სამეო ღილის საშუალებით ადამიანითი შემოსის რთული ელექტროდანადგარი.

აი, კონვეიერმა მოიტანა ითხო ბოთლი ელექტროლამპით განათებულ საცეცხლურ დეფოსთან, სადაც წის თერმალაბიანი ქელი. მანქანა სწორედ ამ დღის წინ ამწყებს, სინათლისაყენ გადაყარავეებს ითხოვე ბოთლს და აჩერებს მას იმდენ ხანს, რაც საჭიროა დაკრევისისა და კონტროლისათვის. შემთხვევით ხომ არაფერი შეუვა კონიაკის რეზერვუარიდან შეპანკურად ჩამოსხმის დროს?

ასეთი შემთხვევისის ქელი გამართობებს მანქანას ბოთლს და გადაღამე ვეგრდუ. აი მხოლოდ ამ ერთ მომენტს ვერ ასრულებს მექანიზურად რთული დანადგარი. მას არა აქვს ადამიანის თვალის შემცველი დეტალი, რომ დაინახოს და შეამჩნიოს წყენი.

ჩვენი ბაზარზე ქარხანა უშვებს კონიაკებს, რომელსაც იარღობე გაყეობული აქვს ნიშანი: „ის“, რაც რუსული სიტყვებით წარმოიგება და ნიშნავს ძლიერ ზელს (очень стар). ასეთი კონიაკი დამზადებულია 12 და მეტი წლის მასალისაყან, უმდებ „ს“, რაც ნიშნავს ძველ კონიაკს (Коньяк Старый). იგი მზადდება 10-12 წლის დაყურებული კონიაკის მასალისაყან, არის კიდებ „კვ“, ეს კი ნიშნავს „კონიაკი ვარძილს“ (Коньяк Вардчил). ეს კონიაკი 6-7 წლის მასალისაყანა დაზხადებული.

გარდა ამისა, კონიაკის აქვე გაყეობული ვარძილური 3, 4, 5, ყეობული ვარძილური ნიშნავს თითო წელიწადს: 3 ვარძილური არის სამეო წლის, ითხინა — თობისა და ა. შ.

ქვეყლის ვაზტყევილზე, თბილისის ჩაის გადაწვინი და ლეკომობილების შემკოებელი ქარხნის შუა, ავმართულია თბილისის კონიაკის ქარხნის მრავალსართულიანი კორპუსი. ეს მშლავრი ქარხანა, რომელიც გასულ წელს ამუშავდა, ერთი უდღესი საწარმოა ჩვენი ქვეყნის ღილის დამზადების საწარმოთა შორის აქ კონცენტრირებულია მთელი საქართველოს რესპუბლიკის კონიაკების გამოშვება.

კონიაკის ქარხნის გრძელ სარდაფებში მოთავსებული ათეოცი ათასი ლტრის ტყელობის სქელი მუხის კასრები ყოველდღე ივსება საბჭოთა მურნეობებიდან და ღვინის ქარხნებიდან მიღებული საკონიაკ მასალით. ქარხნის გასწვრივ ჩამოდგარ ვაგონებიდან მოქმედებს საკონიაკ სპირტი. ივსება ასული მუხის კასრი და ცისტერნა... სხვადასხვა ტექნოლოგიური პროცესების გავლის შემდეგ ვაზადებული კონიაკი ფაქოთი მინის მილებით მიდის ჩამოსხმელ სამჭროში, ეს მინის მილები ახალი მოღებანა საკონიაკ ვარობებაში. საცქე იმამია, რომ სპილენძისა და თობის მილები, რომლითაც მიედინება საკონიაკ მასალა სამჭროდან სამჭროში, კისრანდ კასრში, რთულ საფილტვრე მოწყობილობებისა და მექანიზებულ ნიკოპირებების, რაც უზრუნველყოფს მის ხარისხზე. ამიტომ ჩვენი ქარხანაში ყველა ლითონის მილი ახლანან შეეცვლება მინის მილებით. ახლა ამ უზანაშარი ქარხნის მიწისქვეშა სარდაფებიდან ავეულ საწყობებსა და სამაქროებისკენ მიემართება აღმინის კონცენტრირებუ დაჭერებული მინის მილები. რომელიც ივინდება კონიაკის ქარციფერი მასალა...

ჩანდნად გაიზარდა ქართული კონიაკის წარმოება? თუ 1924-25 წლებში მთე-

კონიაკი

რამდენად გულშემატვნივთა კარნის პროდუქცია? ვასულ წელს, საკავშირო დე-გუსტაციურ მოსკოში, საუკუნოდ იქნა მიღებული კონიაკი "ენისლი", პრეზერვაციულ შეფასება მიიღო, აგრეთვე, კონიაკმა "ოს", "ეს" და "ვარციხე". კარგი შეფასებები მიიღო ვარციხეაინამ კონიაკებზე, 1954 წლის პოლის თბი-ლისის კონიაკის კარნამ მიიღო სრულიად საკავშირო ჯილდო. სამრეწველო საქონლის წარმოების სამინისტროსა და საკავშირო პროდუქტების მიერ კარნასა და მიიღო უმაღლესი ხარისხის გამოშვება საუარესო სახელწოდება.

კარნის შექმნაზე უსაძებნელია გზა და დიდი რაოდენობისა და უმაღლესი ხარისხის პროდუქციის გამოშვება. მიიღო პროდუქციის მხოლოდ 15-20 პროცენ-ტი კარნა საქართველოს შრომელთა მოთხოვნების დასაცემად.

ამ ბოლო ხანებში მოსკოვში "ელგვერის" ცენტრალურმა სადგურსტაციო კომისიამ მიიღო საბჭოთა კავშირის კონიაკებიდან უდიდესი სქონი კონიაკი. "ენისლი" და "ოს", არ იყო გატანად სადგურსტაციო კომისიაზე დახურული დეგუსტაციამ (კომისიის წევრმა სადგურსტაციო შეფასებელი ნინოზის დახმარებით დროს არ იცის, რომელი მკაიის კონიაკი ამოწმებს) კარნაში კონიაკმა "ეს"-ში მიიღო 9,2 ნიშანი არ შესაძლებელია, და გვიდა პირველ ადგილზე. მეორე ადგილი მიკუთვნეს "ეს"-ს და "ვარციხეს", რომლებიც 9,5 ნი-შანი მიიღო.

მაღალი შეფასება მიიღეს, აგრეთვე, ვარციხეაინამ კონიაკებმა: ზუფთბრეკ-ლეაინამ — 9,23 ბალი, თხზველკლეაინამ — 9,05, ხოლო სამგარკლეაინამ — 8,75 ბალი.

დასასრულად, უნდა აღვნიშნოთ, რომ სამრეწველო საქონლის ხარტომარისო გამოფენაზე მოღწისა და ლონდონში ქართლმა კონიაკებმა მიიღეს მაღალი შე-ფასება. კონიაკმა "ოს"-მა საერთაშორისო გამოფენაზე ლიბელში (იუბილეა-კია) მიიღო ოქრის მედალი, ხოლო "ენისლი" — ვერცხლისა. გამოფენა შესდგა. მიმდინარე წლის სექტემბერში.

გაიზარდა მოთხოვნაზე ქართულ კონიაკზე. ჩვენი კარნის კონიაკები დღეს იყოფა, როგორც სახალხო დემოკრატიის ქვეყნებში, ისე პარისა და ლონდონში, ნიუაიორსა და რომში, ბრაზილიასა და ჩილიში...

კარნის კომიტეტი მიუწვევს არ ცმაყოფილება, იგი იბრძვის ტექნოლო-გიური და საწარმოო სახის დევეტების აღმოფხვრისათვის, ქართული კონიაკის ხარკის შეფხვამი ამაღლებისათვის.

საბრტყების კონიაკის მთავარი ტექნოლოგი სალანდერი კარნის ლურჯები ვ. ცე-შვილი აცნობს ტრესტ "არარატის" ლენინგრადის განყოფილების თანამშრომლებს აკრითველს კონიაკის კოლექციას.

ფოტო თ. თ. რ. კ. ა. ს. ა.

ანერო თუგმბი

საოქომომბო

ოქტომბერში დაიბოდა იქნე ქვეყნის განთავის მობე, მისთვის გამოარწინდით, მტერი, მიტომ გატანალი,

რომ არახლოს ხნელს არ ძალუს შუე ჩაპროს სიუცხობისა, რომ გზირთი ხანშობისთვის ყელდალ სიღერე გულის ფიცარს.

ჩვენი შენი ქუხილს მოვეტი ქვეყნად; შენი ვეაძლევდი სულის ხარბოს, კარმა შიტომ ვერ ვავტება, ზაზიბის სუხსზე ვერ ვავგარო.

ვახვხელის დღეებშია გზის ვენაძენი ერთგულ შეაღებს, გულის დარდი ვავფხვარტო ხიხარული ვავგვიწენი.

შრომით თუ ბრბოლის ველად შენი მშენობისა ვენაძენებ, გამაწარმით მიგვევენე კომუნარტის კარბებენი.

ოქტომბერი, შეუნი მტერი, შუე ვეაძლევდი ოქტომბერი, ველსმდგრების ვეგვიწენარო, მთავობების თიგარი ჩქერი.

მეგუ კასიბი

მი ისევ თქვენთან ვარ

უხარიათ, ჩემი მიხვლა უხარიათ, ხიხარულის ჰარბორია მომქვალა, ვენებოდან ვამომიბტა კუტაკალა, და ვზახისა ამოფიდა და ლმემქმარა.

აკუმბა შუენ უკითხვად ვაღმარუჯა, ძველის ზუნქი მახეს მიგებს თვალდათვალა, ველი იმდენ კონებს მიწეფის ზღუჯა-ბღუჯა, თვალმა თვალა, მავრამ მინც ვერ დათვალა.

წორი მობის ვაზე ფებებდაკარული, ჩემი ნახვის მომთვე, პოპირი კი ვადავებდათა ნაკუფულზე, როგორც ბავეში ვაჯობს ცტენზე.

რა იქნება, ვერად ავუცთვ ამ ხიჯანს, დღეაჩემთან ვაჯობს ცტენი მივალ ისევ, დღეა, მე ხომ შენი გულის ნაწენი ვარ, და ხიბერის ხიხალხე...

აკაკის უხვობა ექსპროზი

აკაკი წერეთლის ლიტერატურულ მემკვიდრეობაში თავისებური სილამა-ზიითა და ორიგინალით ელვარებს პოეტის მიწერებული სიტყვები და გათქმეები.

დღესაც ნაცვებსიდან, რომელიც იგი თითქმის ყოველ ეუბის გადადგმა-ზე ავტრვედა, უმეტესობა ცნობილია, ხოლო ერთი ნაწილი კვლავ ხალხში განუტეღ-ვაფარებელია.

ამ შრომე მსვლელობაში ვაჯებს აკაკის ერთი, დღემდე უხვობი ექს-პროზი ლექსია.

ექსპროზი შეიღებ გაჩემობას გა-მოუწვევია.

ჩვეული გინებამაზილობითა და იუ-მარით შევახებულ სადღერტელო-ებს ყველა მოუხილავს.

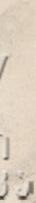
აკაკი კარგ გუნებზე ყოფილა და სუფერის მინარეუთავან ქიქნებს გა-შეიცილ მოუხიბოვია.

ღვიწის თავისი გაუტანია... დღეს პოეტის შეღვინებულა და დასას-რულ ექსპროზიად ყურმის წვეწის სადღერტელო წარმოუქვამს.

აი ეს პატარა ლექსიც, რომელიც წვეულების მინარეუბზე, ძველმა ურ-ნისობისა ილთა ბატაქამ ("შინაშია" ზეპირი სახით გადადგვიცა.

ახის წვეროზე ჩიტი გვიამო, ვიდელი ვამოვიტარებო, სანახელში ვადავებო, ფეხით ვამოვიტარებო, შემიღებ ქურბი ვადავასი, ხიბით ამოვიტარებო, ამდენი ამავი ვაღებ, მინე არ გამოიტარებო".

აკაკის უხვობა ექსპროზი მცირე განმარტებით ჩვენს რედქციას მოა-წვდა სომინ სიბრტყაზე.

— თქვენი მაღალკეთილშობილურად თქვენი ნახვ სერის შირაკორდის მიწიერების, ვადადგარი მოწყობისა და დღევანდელმა მოსახლესა გორიანების წინაშე განცხადების მიზნად.

გორიანნი, პეტრ ინდოქტის ძე ასხემატინი, რომელსაც ქალაქში პეტრუხა-ნერდუმი უწოდებდნენ, ბერძენულ ვერ იყო დილით ცოცხალ, ცოცხალად დღის დღედაცნა, გვიანობა როგორ გამოიხედა, მაგად მძივდა და გართ მასღორის ციხე გამოავლი. გაცხელებული კარგმატინი მოვიდა სამსაბურნი და აღარ იცოდა, უკრები ვისზე უკრებდადღეობული ხალხებითი ცხელაზნებელ თავაში არ მიხედვოდნენ, მაგად ბერი ვერ გადაყარა რისხვას. ზოგ მუშეტი უთავაზა, ზოგ მასღორი, ზოგ იფლები ვადღეობულად, მერე თავის კბინებში ჩაიკვდა, არადადგან საცანგვლი მიხალული არის სასოო გაბმობლი, მიიყვდა და ერთ ჯერზე ნახებრანმდ დაყვას, ტახტი სასოოთმ დავიბა და ონავ გულცი კი ახალვდა.

შემიარბინი, ხალხი, იმპრატორ პეტრე თვლირის მუა ბელის მომლოდინე, შეიბარბინი. თქვენი ცოცხლი იმპერატორის ბაჟივ, ქრებეს სიყვლილი უკრებდა, საცანგვლი ონავ, გავადნებ ეს პაუბნი. მასღორულისთვის გავადნებუნა. მე, მაღალკეთილშობილურად, მისი უღებებელისთვის იმპრატორის ურჩავის უფლების წარმომადგენლად, ცოცხალკვებ მისიარბინის, წინაშე მიიყვდა და საცანგვლი ბულისათვის თავს იკვსა.

— რა, რა სურვი?
— მე მოხვებუნებო, რომ თქვენი ნახვ სერის ქნახ დავი გვრამბეს...
— ხედავ, ჩემთან თუთ თავიფილ დაბრახანდებთან და ჩემი ცოლი, ასეი კატეს, როგორი მე... როგორი მე...
— სიხევი.

გულანკუყვებმა გორიანისმა აცალა თავის ჩინოვიეს ვასულა, მაგიდის ქვეშ შემაღული ოთხი განძილი და კიდვე ორხელ მიიყვდა.
— თანამი უწუმი მოხბილი, შეღებტი მოხევი შემიფიდა და გორიანდინის მიხალვდა.

— გაბმდმგარი პორტოკი, ქნახ დავი გვრამბეო, — უთხრა მან.
— თანამიან, თავადი.
— გიბმობი, თქვენი მაღალკეთილშობილურად.
— რა... იმიუ — გორიანდინის ონავ უკრებობიდა ენა. — მე... მე ვხვალს მატეს გეცმ, ვეველა მატეს გეცმს, მატესმდმარტ... მასატეო, დავი გვრამბეო, მერე მიიყვარი გვიანობას. — მასატეო, რომ შემილონა ვეცხახურო.

— ერთი ოხვანა მატეს თქვენთან.
— გისმენის...
— დავითმა ჩახვალა.
— პეტრ ინდოქტისოვით...
— გისმენ, დავით... დავით...
— გვიარბი.
— გვიარბი, გისმენ, მე ყოველივის შინადა ვარ მოწყობინი თქვენიშთან კეთილშობილად, ადამიან... გორიანდინის ონავ უკრებობიდა ენა. — მე... მე ვხვალს მატეს გეცმ, ვეველა მატეს გეცმს, მატესმდმარტ... მასატეო, დავი გვრამბეო.

— უკრავად, ხელი ხომ არ შევიზაღო... — შედგა დავითი... — თუ გინებოდი, წყალა და შედეგ შემიფილდა...
— არავინ მოხვებუნა...
— მანინ თქვენი სერაროვით... — დავითმა ონავ ჩახვალა და დაიწყო: — მე, როგორც მოხვებუნა, მიიანი ქვეშინდან ვარ...
— გორიანდინი გადმოსხული თვალბინი შექცეობდა თავის სტარის და ვუნჩაზნი ვიჭრებდა: — რა უნდა ახლა ჩემთან ამ უსწორ მიხვება, რაზე მელასარაკბა? მდინარეის ჩქარა მიდოდი, სხვა მიდინა ჩქარა მდინარეზე? წყლის წესისეყოფი? თუ ჩემი ცოლი გვსარის იდიცის ბულისათვის ცრებულმეს დღის, ქმნას მემუტებს უსაბურუნეს და ეს რას მუქეუტურებ?

გორიანდინის არავი მიწყურდა, მაგიდის ქვეშ ხელი მოიფაურა. ბოთლი იქვე იდგა. ონავ შეუახვალა კიდვე იგი მიკავი.

— ის ასე სულდურდადა მიწყურდა ცხოვრება. ზიხარ შენთვის ადამიანი, თანამიანის პირი. რა უნდა იყო, მაგისტრაცი ადამიანი, ზიხარ და იმის სასურულმა კი არა ვაქვს, რომ სასურათი თავს სუგეტი სცე. ზიხარ და უნდა ისმინო მისთანადა გამოჩინებულ ბულისათვის უგებტური, ის მანინ ვიცოდა, რა უნდა.

— არ შეიძლება უფრო მოყვდე? — მანამთა გორიანდინი სტუმრის.
— მოყვდე იმას მოხვებუნებო, რომ მინდა გამოვიხილო ჩემი გამოყვებლის ასახვება ორბი მანეთი და ცხოვერ დახმარება აღმობინოთი, რისთანაც ვჯარ არს, რათა...
— ეე... თუ უკრავად არ ვიქნები, ნება მომიყვით ვჯიხთხო, რა გამოჩინებისა?
— არ ახლა რომ მოხვასსურე, სარწყავი მანქანებისა და წისკილისა.
— აა, აა, აა, აა, დიხ, დიხ, მარწყავი მანქანებისა და წისკილისა. აა, ვასა-გებობა, სარწყავი მანქანებისა, ქლე ოვი, სარწყავი მანქანებისა, ანუ... ერთი ეს მოხვობა, რის მოწყობა ახლამო?

— მინდებოდა, ცანგეს, გვავლეს ღირს...
— მანქანებით?
— დიხ, თუ თითო შენთანაში ოთხი სასოსი დაიდგმება, ეს შეიქვს ორბიეს და მორწყავს მინდებებს, მორვე მინდებებს ამატებებს...
— არავინ არ მესმის, ესე იგი თქვენი ვინდათ რაღაც სასწაული მოხახლი-

— არა, რასა პრანგებო, მე მხოლოდ გამოვიგონე ისეთი მანქანა, რომელიც მდინარე მიხვალ წყალს მაღლა აიყვანს...
— მაღლა?
— დიხ მაღლა.

ნოლი მისი ცოლი საბელმწიფო კანცლარის განაცხადდა.
— ასეც ხდება ხოლმე... წყალდურდა და მოხვდა...
— რაში თქვენი მოიხვებეს აურაღანთ... კიდვე უფრო დიქუხა გორიანდინი — გიბოვი მინახანდელი აქედან და მერეოდ აღარ გავივითი ასეი რამ.

— ბატონი ჩემო, თქვენი კეთილშობილურად... მე მხოლოდ ერთი უბრალო სახსი გამოვიგონე...
— არა მსურს თქვენი მოსმანა მანერ ქვედან.
— ნენიო დედა და კარბისავე გავარბა, კარბითმა ურსოლ კი მოიხდა და ნენიო თეი გოქინა ფხე მიმტებოდა აქ არ მოსულეყოიო, და გართ დანავი.

გორიანდინი ერთ ხანს მიხურულ კარებს უბრალოდა თვალბეს, მერე ბოთლს ხელი წაღო, გაყავასალა და გაივინა თუ არა, რომ მიგ კიდვე ვეპაუზუნდა არავი, მოიყვდა, ბირავლე მარტება, სული მინდებ მოიქვდა და ტურქულ ხელის ზურგი მოსცა.

— ვასანოს, აა, ხასანო... არ ეს არის ხასანოს, ორბის მანეთი... მანქანებს გევაკეობი, მინდებებს მოწყავეო. დიხადავმა ქვეყნად ტურქი ასეთი ადამიანი. პორტოკი და ისიც ვადადგარი და მინდებებს მოწყავეო, გერეობი, ნანდელი გერეობი არ უნდა მოყვადეს მინდებებს და ეს ვიღაც პორტოკი... სულელი, ხალხეთარი უკუე როგორ მოიწყას... იბო... იბო! სასურათი კიმა, დიხ, იმიუ უფერობს, აქ ჩემი სახელმწიფოებრივი საქმეები ვეცხე ვადასწავებო, ეს კი მოდის და რაღაც მანქანებზე მუქეუტურებს... თუ არის მე...

— ნოლამა... — დაღობილა გორიანდინი.
— ხას გვირბინებ, თქვენი აღმტებულვად...
— ვასეი — ის თვალს ერთი მასღორი უთავაზე ახლავე...
— მესმის! — ციხრებოთი შეტრობიდა მოხვდე, გავრდა გართე და პირველი გვიანობას... — სი, რა გახებოდა, ვაითადა ჩემი საქმე ვეველა დაგვეტვებს. უღებოთ შენ ვეველდე.

მერე ცოლი თვლი მოივალა და, როგორც კი დიანაზ ათოიდე დაღვებობი ვეღვი, ციხრით დადგანა თავს, დაგირა და ზოგს წიხლი უთავაზა, ზოგს მასღორი.
— ვასეიო ჩქარა აქედან... — მხოლოდ მაღლითი უფროდა ვეღვებებს მოხვდე, რომ თავისი პატრისათვის გეგერებოდა, თუ როგორც ვეღვ მიმდგენებო ასრულმდა მის პრანგებო... — ვასეიო, დიხაგებო...
— შიხას, ქნისი მოხვების მიხანდა მინიყვებ მიხვალე წყლი მიხბლი მიხევი დავი გუნი მოხვების.

ამას წინათ, თბილისის რესპუბლიკანური ცენტრალური კლინიკის საავადმყოფოს სკვერი საზეიმოდ გაიხსნა საქართველოში შეიქმნეული და კლინიკური კორპორაციის ფუნქციონირების, სტალინის სახელობის თბილისის სასულიერო უნივერსიტეტისა და სამედიცინო ინსტიტუტის ერთობლივი დამაარსებელი თბილისის, აკადემიკოს გ. მ. მუსხაიის ძეგლი.

ძეგლის პროექტის ავტორია სტალინური პრემიის ლაურეატი მოქმედი ს. კაკაბაძე, გ. მ. მუსხაიის ძეგლი გაეფუძვლა ზელოვნური ვარდისფერი მარმარილოსაგან.

სურათზე: გ. მ. მუსხაიის ძეგლი.

ფოტო: თ. არბელიძისა.

138 წლის კოლმურენი

გაერის რაიონის სოფელ ალახაძეში ცხოვრობს 138 წლის კოლმურენი ბაბე ხარბაძე, რომელიც გაერის რაიონში ვად-მოსულობა 1890-იან წლებში მარტვილის (გაკეპირის) რაიონის სოფელ დამბეჯიანში დაიბადა. როგორც თვითონ განმეგყავს, ის კარგად იცნობდა სამეგრელოს აჯაყების მფლობელს უტუ მთქვას და მართალია იოვლას. თვით ბაბე ხარბაძეს აქტიური მონაწილეობა მიუღია აჯაყებაში და სიანტრეკოსოდ მუშაობა აჯაყების ამკვეთა. ბაბე ხარბაძე დღესაც კარგად არის და თბილისის სახელობის კოლმურენების წევრად ითვლება.

ალ. სიხუა

რამდენი წელია უკვე

კატეგორიის

394ნიუსს

ჩემო ვერანოს, ტბილი მეგობარო, სხვა ასიათასი ვიხსებ მე არ ვაქვცილი, შინ დაბრუნებულხარ, მშობლიურ ოჯახში, — ძვირფას მშენს მოუხედი, დღეს მოხუცებულს სრულიად ვგანსაღი — რა სიხარულია გნახავ ჩემის თვლით, ვულ-მეკრდზე მივყავარ, სახეს დავაკოცნი, ამხატავ სივსიმერ, თუ როგორ იმჯავრე ბებრია მხარეში, როგორი ხალხია, როგორი ქვეყანა. მე არა მეოხია, ხაზემ მოიძებნის კიდევ ერთი კაცო ჩემბერს ბედნიერი.

იუვენოსი თვალი

ეს ვარსკვლავები თაფლის თვალხისა, იუვენია, რომ დამაკოცნიო, ასევე, ათავადი ბავეს დავაკრობდი. კიდევ და კიდევ დავაკოცნიდი. მინც ვერ ვეჯერებდი ვულს მე მაშინაც კი, ხშირ დაჯავრებულ სჯულად რომ ამოვივლეს ჩემი მხურვალე კოცნების ვეგვილი.

კატეგორიის

რიცხვი

ლიდიას

მატი

დრო გაიხსენე, როდესაც შენ გიყვარდი, როცა სხვა ეულზე თავებულარდ შემოქობილი არა ვეგანა, მიფეთ მიფეთ მე ვიყავ ბედნიერი.

ტალი

დრო გაიხსენე, როდესაც შენ სხვა არა გიხილავდი, როცა ქლიობაი ძვირფას ლიდას არა სცვლიდი. უპაპარდო ილიაზე ვიყავ ბედნიერი.

მატი

ახლა ქლიობა დამეუღლა, სიმღერით მაჩარხეს, მატკობის კითხარით. სიკვლიდ მისთვის არად მიჩანს, მხოლოდ ბედისწერამ ქლიობა დანიღბს.

ტალი

წივი მე, ჩემი დამწველია ვაი კალაიდი, ორნიტოს ფიცკი მე. მისთვის ორგერაკო მოვკვებდი მხოლოდ ბედისწერამ ის მე შემინახოს.

მატი

მართლა? მამ ჩემი ძველი ცეცხლი რომ ისევ ვაღვივდეს, რომ ისევ აუწვით? მე რომ ქლიობა ჩამეშორდე, — ნეტავ კარს წინანდლს გამოიღებს ლიდა?

ტალი

მართლა?.. თუმცა ის ვარსკვლავს ბავეს, შენ კი ხარ ნაუტულზე მნატე, თან სიციფით ვერავ აღრიბს უტოლდები, სიციფტებუ, სიკვლიდუ შენთან მიჩვენვინაი

ქლიობა

რისთვის მიმეძღვე შემკეთაო, ქლიობა, როგორც შელის ნუკრი, ყრო მთაში რომ გარბის? დედას დაეძებს: შიშით უფას უფედეს ტყეების ხნაურს. შემრიალდება მავით ფთოლი, თუ სურნალოვან აჯაყის ბუჩქნარში გაიარებდ მწვენი ხელოვა, — ცხცხიბი აიტანს მესიცი. ეკან მომხედ, არც ვეფხვი, არც ლობი ბეტლოლის არა ვარ, ხომ იცი. უსმინე ძაბოლს, დროა დედა რომ შენცეცხლო ქმარი.

ქველი

ძველი ავიგი უფრო მტკიცე, ვიდრე სიღონში. იგი თვით მფურე პირამიდებს ასცილებდა. მას ვერ დაწვრტევს ქარტბილი შეუპოვარი, ვერ დავლის წვეშე, ვერც ჩანჭქერი ვაშობა დენისა — გაქვენილი, თვალავი წლების რეოლდები. არა, მთლიანად არ მოვკვებდი. უსწინაო ნაწილი ჩემი სიციფხისა რა დავიწყებდი. ავიღობილდებ დროთა სჯულში კვალად დე კვალად, ვიდრე მოვიცი და თან მიმეყოლი ქალწული უტყვი

პროცენული

გეგულს — ჩემი ჩემს — ქველი

უმეტველესი რეუსის შოამომავალი შობის, ცველა მამ შობის, ვინც იყო, ვინც არის, ვინც იქნება, — იყავ დედაქველი და ბედნიერი, მარკოს ტოლუსო კატულუსიხარს მიიღე მადლობას გულთიდა. მეგობანა შობის ის არის უკანასკნელი, ისე როგორც შენა ხარ პირველი შეამდგომელი წრეში.

ჩამედი

სახრლო კატულუსი, იგმარე დრცინვა ესოდენი ამაო და იგი, რაც დიდი ხანია განვლიდა, წარსულად ჩასვადელო

ხელი დრო

კატულუსი, ვაიგი, სიკვლიდს რად აუწვენებ? ცროფი-ქალიშვიკი კურული სავარძელში ჩაშვდარი. ცრუ გაბრინებმა შეგვლდა კანსულის ფასეცხი. კატულუსი, ვაიგი, სიკვლიდს რად აუწვენე?

ს. ქობულაძე, გრაფიული კარიული
(საქართველოს მხატვრების ნამუშევართა 1955 წლის გამოფენიდან)

ეროვნული
ნიმუშირთი

დ. თავაძე
„ოთარანთ კვრების“ დეკორაციის ესკიზი
(საქართველოს მხატვრების ნამუშევართა 1955 წლის გამოფენიდან)

შავეკარმა ახალი კადრები

თბილისის სამხატვრო აკადემია წელს 51 კაცმა დაასრულა.

დერმენტოვი, გრაფიკოსია, შოქნაძე და კერა-მკოსია ახალი ნიჭური კადრები მივამტა ქართველ მხატვართა და შოქნაძეა რაგებს.

მათი ნაწარმოებები ვაიგზანა მოსკოვში სადლო-მო ნამუშევართა გამოდენაზე.

წინი ტერნაღის ჩანართ გვერდებზე ვაგვუჩო დადლო-ნანტების შ. ბერტინოვილის, რ. იაშვილის, შ. შერაბია-შვილისა და გ. შამტყვას ნამუშევრების ფორტრეტო-დენაოს.

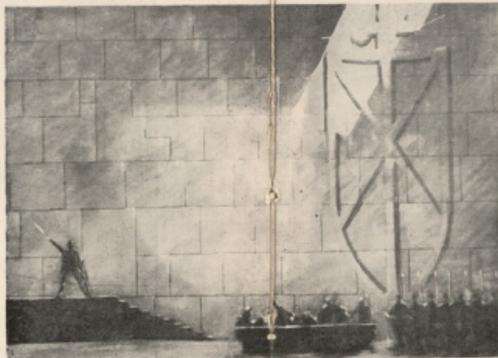

ა. შავეკარიძე
ჩხოვიელი

რ. იაშვილი
სამხელა წულას კოლინა „შაქრავანი“
(ფრესკა)

ეროვნული
გონიერების

ბ. შინგუაძე

რ. ვაჭერის „ნაბელუნჯის ზეზღის“ ტრაგედიის ხეცის
დეკორატიული გავრკმება

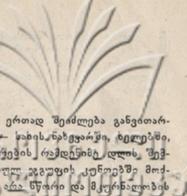
ბ. შაქარაძე
„გრიბოედოვი“

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

პოლიომიელიტი მწვეფე ინფექციური ავადებაა. უმეტესად ამ სნეულებით ავადდებიან ბავშვები 3 თვიდან 5-10 წლის ასაკამდე. ეს ავადმდებლობა ცნობილი უძველესი დროა.

პოლიომიელიტი ბერძნული სიტყვაა და ნიშნავს: პოლიოს — რუხი, მიელი — ზურვის ტვინი, ე. ი. სახეიწროება გულისხმობს ზურვის ტვინის რუხი ნივთიერების ანებას.

გასული საუკუნის მეორე ნახევარში პოლიომიელიტი ფართო გავრცელებით მოუხდეს და აქაურის ახალ-ახალ ქვეყნებს: ცნობილია, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებში უკიდურესურადა ავადდება რაღაცენამ ათასი, ხოლო დასავლეთ ევროპის ქვეყნებში — 20-25 ათასი ბავშვი. ჩვენში ეს დაავადება დიდი ხანია ცნობილია.

1909 წელს მამონებზე ექსპერიმენტების ჩატარებით დადგინდა იქნა, რომ პოლიომიელიტის გამომწვევი არის ფილტრის გამავალი ვირუსი.

ჩვენთვის დღემდე ცნობილი ვირუსთა შორის პოლიომიელიტის გამომწვევი ვირუსი ყველაზე პატარაა. უზრაველს ატარებს შეხებულებით პოლიომიელიტის ვირუსი მიკროსკოპში ძაბინებულა. უკანასკნელი მონაცემებით ელექტრომიკროსკოპში 82.000-ჯერ გადიდება შემდეგ გამოიკვება არი, რომ ვირუსს შესაძლებელია ქიმიურის მანკვლით სვეფლით ფორმა. 500 ტემპერატურის ისტებუბა 10-15 წუთის განმავლობაში, მკარამ დაეძაბობა აქვს ძლიერ დაბალ ტემპერატურაში (—180°).

ეტიოლოგიური მამაკვლეუბება ვიცინებენ, რომ ნახველში და ცხვირის ლორწოში ვირუსი ძლებს 6-7 თვეს, რძეში და სტერილურ წყალში ატებობს ინარჩუნებს 3-4 თვეს. ამერიკის შეერთებულ შტატებში აღწერილია შემთხვევა, როდესაც წყარის მიღების შემდეგ ერთდროულად დაავადდა 100 მონაწილე, გამოჩნდა, რომ წყარის დაზარალებული იყო პოლიომიელიტის ვირუსით დატყუარებული ჩიბახანა. შედეგია დიდი ეპიდემიის დროს 7-ჯერ მეტად ავადებულდნენ ის ბავშვები, რომლებიც აუღუდელებ რძეს სვამდნენ.

ეტიოლოგიური თვალსაზრისით პოლიომიელიტი ახლი დაგს მუცლის ტვინით. პოლიომიელიტის ეტიოლოგი სურნათს ხასით ატარებს. ჩვენში მისი კლინიკა — ხდება ფილს-სქეტამპური, სწრაფ დაავადება ვიცნობდნენ მიდნარის მამარბლებად.

დადგინდა, რომ საქმლის მონდებულები სიტყვა წარმოადგენენ ინფექციის შტრის პირველ ვარსის (რა თქმა უნდა, დატყუარებული საცემის მიღების შემდეგაც). აქედან ვირუსი გამოიყოფა ფიკარული (განავალში) მასში. ინფექცია მოხლბა მკროვან-წყვილიანი ვითაუ ვავადებენ.

ამრიგად, პოლიომიელიტის ვირუსი ცხვირ-ხანდავ და საქმლის მონდებულნი ირგარბობენ ავადის სისხლში. აქედან ლმობერი სტრინქტორული ვითი ვირუსი ხდებდა თავის და ზურვის ტვინში და სხვა ორგანოებშიც.

დაავადების გავრცელებაში ბევრი რამ კიდევ ვასარკვევია. ერთი რამ ეს ცხადია, რომ სურტა ორგანიზმი უფრო ორგანო ავადდება პოლიომიელიტით, ვიდრე უკანბრელი, ფოტორიული ძლიერი ორგანიზმი.

მრავალს სეროლოგიურმა (სისხლის) გამოკვლევა ვიცინება, რომ ავადანს ბრეტულ ასაკში უფთარბდება ფარული მონდებუტი პოლიომიელიტისადმი. ეს არის შედეგი იმისა, რომ პოლიომიელიტი მონდებულდნს მისის ოფთიაში. სწორედ აქედან გამოიმდნარების მშობლების სისხლს ვადახმის საუფეხლო სამკურნალო ფიგსებენ.

პოლიომიელიტის ტიპური მიმდინარების დროს არჩევენ ოთხ პერიოდს — მწვედა, ანუ დაბლის წინაპტობი, დაბლის პერიოდი, აღდგენის პერიოდი და ნარჩენი პერიოდი. პოლიომიელიტის გამომწვევი ვირუსი ავადების საშობრება 40 დღე გრძობდება.

მწვედა ანუ დაბლის წინაპტობი იწუება მაღალი ტემპერატურით — 39-40°, რომელსაც თან ერთვის გულის ტევა, პირბინება, სურდი, ანენია, ზედა სასუნთქი გზების კატარალიზი მოვლენები. სხვა შემთხვევებში დაავადება იწუება კუ-წანკვლის პოლიომიტი ტვილით მუცლის არემი, ფლდარია ზოგჯერ სისხლში და ლორწოში. შესაძლებელია დაავადება დაიწყოს ტემპერატურის გაზრდა. ჩვეულებრივად მაღალი სიტყვ გრძობდება 4-5 დღე, ზოგ შემთხვევაში ტემპერატურის ხანგრძლივად ამოწურება რაღაცენამ საითით, ან პირბინით, ვარდებულა 15-20 დღე. აღნიშნულ საკრომ ინფექციური მოვლენებს ერთობ ტყვის ტვინის ვარბების ფლდარია ნიშნები (მწვეფეფორი მოვლენები) ეყვის კენთია რიბილობა, ტკივილი განსაკუთრებით ეყვის არემი, ზურგში და კიდურებში. ამ პერიოდში დიაგნოზის დასადგინად დიდი მნიშვნელობა აქვს ზურვის ტვინის სისხის ანალიზს. ამიტომ საეკო შემთხვევებში პირველ დღებში უნდა ვაისწინო ზურვის ტვინის სითყ.

დაავადების საკრომ ინფექციური სურათია და პოლიომიელიტისათვის სეკო-ფაგური ნიშნის არ არსებობა ანებლენ დიაგნოზის დასმას. ბუნებრივად ამისა, დაგნოზი შეიძლება დროულად დასდეს, თუ ბიოვილი მხედველობაში დაავადების ეტიოლოგიური ხასიათი, მის სეროლოგიკა, ნერვული სისტემის დაზარების მცრო ნიშნები და, რაც მთავარია, ზურვის ტვინის სითხეში ცვლილებების არსებობა. აღნიშნული მონაცემების სწორი შეფასების საუფეხლზე შესაძლია დიაგნოზის დროული დასმას, რასაც შეიძლება ვადაწყვეტიდ მნიშვნელობა მკროვდის დამილების თავიდან ასაცილებლად.

მეორე პერიოდში ტემპერატურის დაცემასთან ერთად შეიძლება განვითარდეს დაბლბეი სხეულის სხვადასხვა ნაწილებში — კიბახანაფლდარე, ნეტყბი, ფტებბე და ტანის კენთებში. დაბლის გენერატების რაღაცენამ დროს მოქედნებ უზრავლის შემთხვევაში იწუება დაბალიაღუდე გავლენი კენთებში მკროვანების აღდგენა. მაგარამ ზოგჯერ განსაკუთრებით ახალ სურტი და მკროვანობის მოვადებობი დარწმუნებულად შესაძლებელია დარწმუნება ნინისხანა ანიმტირება და კიდურთა ფლდარიაში.

პოლიომიელიტის დაგნოზის დადგენის შემთხვევაში ავადმდელი დაუფეხლედ უნდა ვაიგზავნის საავადმყოფოში დროულ მკურნალობის დასაწყებად.

პოლიომიელიტის მკურნალობა სწამობებს კომპლექსური გამოვლით. 1-2 კვირის განმავლობაში საქარია წილის მკარარეობა. კიდურების მამობების თავიდან ასაცილებლად საქარია ჯალბების მიეკო ნორმალური მდებარეობა თანხმის არტანისა და სილას ხალბის მემუეობით. ორგანიზმის იმუნო-ბიოლოგიური ძალების გაძლიერების მიზნით აწარბობენ სისხლის ვაგსხმას, რომელიც საუფეხლო ნაწურნალო და პროფილაქტიურ საშუალებას წარბობდაც. პოლიომიელიტის წინააღმდეგ შობლის მკურნალებად დიდის, რაღაცენამ დედს და კონაქტებში ვინაგან იღებენ სისხლს 5-20 გრ. რაღდებობი და შევავთ ავადმდელის კუნთებში. ეს პროცედურა მერგდება ორ-სამს დღე. დაბლის წინაპტობით დედის სისხლს ვაგსხმით შეიძლება თავიდან ავიცილოდ დაბლბების მოსაღუდელი საშობრება. დიდის სისხლს ვაგსხმა შეიძლება ვაწარმოებ პროფილაქტიური მიზნით ამ ბავშვებში, რომელთაც კავშირი უკანდალი პოლიომიელიტით დაავადებულბანა. კარგ შედეგებს იძლევა პოლიომიელტაგდნალითა სისხლის ვაგსხმა, მსაკვად დიდის სისხლს ვაგსხმისა. პოლიომიელიტის საწურნალოდ ერთ-ერთ ორგანოებში საშუალებად ითვლება რაღაცენამიანი. ვამა-გლობულინი შევავთ კუნთებში 5 გრ. რაღდებობი, სულ ორჯერ. პროფილაქტიური მიზნით საქამების 0,5 გრ. კლორამდ წონაზე ვავებთ. როგორც დიდის სისხლი, ისე ვამა-გლობულინი შევავლით ავადმდელის ორგანიზმში სისხლ პოლიომიელიტის ვირუსს. საქურნალო საშუალებებიან ფუნქციონირებდ იმბარება ვიტამინი B₁₂ და C, კოტიორინი (კაქვენი), დაბალიაღუდე ტემპერატურის დაცემისა და ტკივილის შეწყვეტის შედეგ ვიწუებ მასაც, საქურნალო ფოტოკულტისა და ფოტოთერაპიული პროცედურებთან მეგზარათო — დათარბოთ „რუჯი“ და შედეგ იონო-ვალენაქსია.

ჩვენს ქვეყანაში პოლიომიელტაგდნალი ბავშვებს, რომლებიც დარჩილი ზოგჯერით ცვლდებოდა, მკურნალებენ სპეციალურ საწარბარებებში და საწურნალო დაწესებულებებში. ასეთი მკურნალობა ტარდება ვეგანობიანი, მსაკვება, წყალბუბოში, ატბალაში და კობულბოში. უფრო გავრავიებით პერიოდში კარგ შედეგების მიღებლად წყალბუბის აპარატებში საქურნალო ვინას. ტიპით და ატბალის ტალბობა.

ამერიკის შეერთებულ შტატებში, ხანგრავნობა, ცანდინიების ქვეყნებში და სხვაგან პროფილაქტიკის მიზნით ფართო მასშტაბით საცემის და ლტანის მერგ დაწარულბო ვაკცინები.

როგორც ცნობილია, ამერიკის შეერთებულ შტატების პრეზიდენტ რუველდ ვაგდატალი მკინდა პოლიომიელიტი, მისი ვარდაცვლებით ათი წლის-თავზე 400.000 ამერიკელი ბავშვს ვაყულებდა სავცინა ვაქცინა. ამ ვაქცინის გამო ამერიკის ვაგუებში, ტელეფონორში და რაბოთში ატყდა დიდი ხმური. სტატისტიკური მონაცემებით, სალას ვაქცინამ ათჯერ შეამცირა დაავადების პროცენტი.

პოლიომიელიტის თავიდან ასაცილებლად დიდი მნიშვნელობა აქვს სანიტარ-ბიგიენური წესების ზურტ დაცეას, სანიტარული კულტურის ამაღლებას.

დაგნოზის დადგენის შემთხვევაში ავადმყოფის სამკურნალო დაწესებულებაში ვაგზავნებ საქარია მისი ცალკე ოთახში მოიავდებოდა. ავადმყოფს უნდა მოიპაროს ერთბა ადამიანმა. ჰმის შემდეგ ჭურჭელი უნდა ვაიციკოს ცხელი წყალით. შედეგ უნდა ჩაიწუოს ქლორამინის ხსნარში. დამის ჭურჭლის რეცხვს ქლორამინის ხსნარით (ზოთი ხსნარის კოჭი ქლორამინი ვერდო წყალზე). ავადმყოფის საწოლი მუცლის ობაჯი უკრველდ უნდა ირეცხებოდეს სანთია და სიდიდით. განსაკუთრებით საქარია ბუჭბოთან ბრძოლა, რომლებიც ვარცელებენ ამ დაავადებას.

პოლიომიელიტის ვირუსის მოსაძიებლად ხმარობენ წყალბუბის ზედაწეს, მანკა-წმუშავა კალბოის სურტ ხსნარს, ქლორამინის კობს და ქლორამინის ხსნარს. ერთი საათის განმავლობაში შობს სივით პირდაპირი მოქედნება სისხლს ვირუსს.

პოლიომიელიტი საშობ დაავადებას არ წარბობადგენს, თუ დროულად იქნება დაგნოზი დასმული და მასთან ერთად ჩატარდება ხანაწალი მკურნალობა.

საკუთმრო სამედიცინო აკადემიის წევრი-კორესპონდენტი
პროფ. პ. სტარჯინიშვილი
ეტიმ ბ. ნადარბაიშვილი

კვირის ერთ-ერთი უკუხე

ქედაროს სერბები

ნ. მუხამი

სადღაც ქვემოთ, შორის დაბლა სამხრეთი ოსების საზღვარი ცენტრში ქალაქი სტალინოპოლისში, უმეტესად თბილისში არც კი ყოფილანო, ისე გაიკაზნა ხეილის მადლები. პირის მიღწევიერ ყანები, სომხის ამწვანებული ნათესები.

ზემოთა ჩამორეული სალი დადებითი, დაეძვლებოდა უზარმაზარი ქვეტი, თეთრული მათგანი ტონაზე მეტი იქნება. თითქოს გზა ადარ არის, ცოტაც კიდევ და... უსწრაფესი გაღივრები, მაგრამ... არა, ჩრდილოეთის მთებთან ირგება გზა, თუმცა არც ისე ფართო და კარგი, მაგრამ ავტობოძის მანქანა მუდმილა სტაგრატილი გავაგებებზე ბუღალაზრები და სურვილები.

მთის, ვრანტიკის კლდეა შორის, სრიალით მიიკვდეს გზის მდინარე მდებარე, მას თითქოს სწორიად მოუღებინადა წყაღდებით იაგის, როცა... მათვეზე, როცის უკლებელისაგან გავლენა დიდად დაბნება, თითქმის მადლიერები ჩქარიღებებზე ასწვლავ ნაძებებსა და ვიქებებს შორის, რადაც მიუწვდომელი გზებით ხეები ამოხეულან პიტალი კლდეებზე ტერაქტის მიღწევის მდინარის შუა მდებარე პიტარი უკლებელზე აქა-იქ გზატკეცილის სკრინან მქებებზე ჩანჩქრებით.

აუტრადული ზონიით იცვლება მთის გზა, წინ კი, სულ უფრო და უფრო ხშირად მოჩირან მინიღი დატვირთული ტუაისის თეთიმკლდები. საინტერესოა, ვინ და რით აყვებს მათ იქ, ხუთის სიღრმეში?

გავაღებოთ კიდევ ერთი კლდეებიანი, ახლა გზის გაღადავს ღრიალებს, ქვემოთ მორბეული პოთინობის მდინარე უფროა... ეს უკვლავის ხეობაა — ვეებინება შიშა. მაგრამ ვეებ ვამინადა მრავალსაზრისიანი სახლების კვარტალები და შენობები, და მანქანა ამავალიტრებულ გზაზე მიიჭრის.

დაბლაშემოს, სანამ გროლი ნაიგი ტრასასკელი გაატანდა, დადილითი კვარტალებად კვარტალები და ათავალიტრებით ამ მიწები ახლად ვეებულ დასასაყარებოდა, მას პეეს სრულიად ოფიციალური, უკვე ზოგერთი რეკონსტრუქციული სახელწოდება — კვირის. მისი მოსახლეობის ოთხმედიანი პროცენტზე მეტი — მუდარეულია აქთან. ისინი თითქმის და ტყვის მადლები იღებენ. მათს წინაშეა ორგანიზაციის მანდელი ყოველთვის ერთად მოიპოვება, ხოლო შინაგან, სახალხო მორბეობის ისინი სხიარად ჩრდილოების შემტოვნი, კონკრეტულად ახარან.

ჩვენ თითქმის ყოველდღიურად ყოველ წუთს ნამარჯვებო ქვემოთ ტყვიას და თეთიას. არან მშობებშიც იქ ჩვენი სახლების სახერხები მეტივე — სტავისაგან დაბნება შეიქმნა — მოთულებული შერბული, უკვერესა თეთისის სახის, ხანდახან ტყვიის წყალი და სათელი საღებავი, ზოგჯერ კი იმავე წყარად ლითონისადაც ამზადებული.

თეთისის ანტიკორიული წყლით ფარავან მათულებს ზრებში, სხვა ლითონების შენადებითი თეთია გავაგებებში სიბრტის, მუღკორის სამხატვრო მხრევე ლითონისაგან, მაგრამ ყველაზე დაბით თეთისის და ტყვის იყენებენ პოლიგრაფიული მრეწველობაში — შიშეშივე, ვახუბებსა და ტრასალებში ილუსტრაციული და ფოტოსურათებისათვის.

და აი, სწორედ ყველა ჩვენთანსათვის საჭირო ამ ლითონა მომპოვებელი ცხოვრებად კვირის, როცა უკრ კიდევ ეს არაერთი დამა არ იყო და ხეობის მუდარეობას არეკვდა მშვიტ უფროების ღრიალი და ღაწურე — ნადირის ახლი ის იქ, ესტალინისადაც უფროსი.

ჩოგებსა უკრ ვეებინება მოვერცხლებოვარ მათულებს მომერი, მაგრამ საცამოდე მინიშ საბჭო, ხოლო მეტივე განიამა:

— კვირის ნამდვილ ალიბოშის მე-19 საუკუნის მეორე ნახევარი სუბაროს ხეობის მუდარეობის მება. სახალი ოფიციალურად რეგისტრირებული იქნა 1908 წლის აგოლავი სიბრტის შიშა, მაგრამ მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლების დროს დაიწყო ამ მდინარი სახალის ნაწილები განვიტრება.

ავტოპობის ქუხილი, ამპარდინენ წერაქები, ნიშები, ურობა, რა დიდი სიანორი კმარაოდა ჩვენს მოივლებს, ვემიხილ კოლმურებებს, როცა ამინტყებედენ მანქანებს, უფროებს მათში აქ გაიზარდა უახლოეს ტექნიკი მოწყობილი მინერელების სამამაღლი საწარმი.

ისეთი მასწავლებლების დახმარებით, როგორცეც არან რუსი ინჟინრები და ოსტატები — კირილი ვინახარო, თფილი ტევალინი, პეტრე ივანოვი და, პარტოვ, კანოველი — ღუკა ჩიხადა და ნიკოლოზ მეტრეველი, ახლმედიტრე სოხლის კოლმურები სწავლად და წარმატებით დაუფლებენ ჩოლუ პრიფესორს, ახამადილოვ მანქანებს, აგურე მუშებზე სახობრებულ სახლებს და სამრეწველო შენობებს, ხედასმდენებოზენ დიდ სასწავროებსა და გაყვოლებებს.

— კოლმურების ძალიანობა, — განაზობდა ჩაივი, — აგებლობა ორი მალარი, გამამდინებელი ვარგაყა, ერთი თბო და ორი პიღორეულტრასაბრევი, სამრეწველო და კულტურულ-საყოველთაო მინერელების მთელი ორთა ამივექები.

სამრეწველო უფროის ნაირის აგებობა სოციალისტური ტიპის საცხოვრებელ და მასწავლებლებულ ვართო ქუხებით, პარკით, მადრევენიბია და ვაზოხეებით.

აქ არც ერთი წყობით არ წყდება მუშაობა, ვანუწვევებო, დღისითა და ღამით, მიმდინარეობს მადის ამოღება, მისი გადამამუშავება, ტყვიისა და თუთიის კონცენტრაციის ტერაქტი.

1955 წლის ექვითი თვის სეგმა სამამაღლითი ვადავიტრების შეასრულა ყველა მანქანებზე და მსგელოფობის მისცა 400 000 მანქანე მეტი კვირისში.

სამრეწველო სამუშაოები ახლად გრძელდება. იგება საცხოვრებელი სახლები, სახანაზარი და სამრეცხბო კომბინატი, 250-ადგილიანი კლუბი, ეკოლომუწობილი ხედას მთელი დამა.

1956 წელს დაიწება ტრანსპორტიკა გამამდინებლები ვარგაყის, რომლის სიმაღლეც 3-4 კმ ვალიდება. დაიწყება სახაბროის მრეწველობა მუშაობა დამის ოპრეველიში, მუდარეობას უზარმაზარი წყალავაყის მრეწველობა მთის დასაბრეველი.

... უფრო გვიან ჩვენ გავიცანიოთ კვირის მეორე ძველი მინარევი — მრეწველო ალიბან კატეგორიულ უზრევე, ზუგველი სამარალხიანი თიუება მადის ერთ-ერთი მინარევი მარევე ამივედა.

ალიბან ზუგველი იგებენ 1944 წელს, თუ როგორ იგებდა სოლოდანი ის, მორიგეულ მამუკო კვირის მალარობის მრეწველობაზე, ყველაფერი სანტრეტის ოფი, ყველაფერი ობიგედა მას და თან ამინება თათის სახალით, კოლმურები მამუკოს დახმარებენ ინჟინერი ანტალი უფოვი და ოსტატი ილია მამუკო, ასწავლებს მას მშრომლებს მინარევი და მწელი ზეობა, და თქვენც ეს იყო სულ რაღებენ წყლის წყობი, მაინც ყველაფერმა მოსწერი მრეწველო მთელი სამუშაო შექმნილბული, დროის სიკვდილზე 120-130 პროცენტით აარტლებს. შრომის საზღვარების სიბრტის. ალიბან ზუგველის სმუდელო გამოხეშუვება იგებთ ოთხი მათს მანების ალიბანმა.

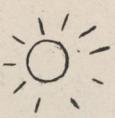
მათარი მუშაობის დროს ახალგაზრდა მწერალი შევიდა კომაკვირში, 1947 წელს კი მთელს იქნა კომუნისტური პარტიის რეავე.

კვირის ალიბან ზუგველი შექმნა ოფავერე ახლა მას სანი შილი ჰყავს. უფროსი ქალი — ვენია ამ შემოღობამზე პირველად წყვიდ მსკლემი, რომილც სულ ახლანამ ააგეს მთის დაბანი.

— მეტი სახალაპოყო ადარაფერი მამეს, — წარმოთება ზუგვევმა, — ასეთია ჩვენი ცხოვრება. უფრო უკუხეობა ცხოვრობენ სხვა ჩვენი მემალარევიები — ჩვენი მინარევი, ყველაში...

კვირის, სახლი სამარკო. სურათზე: მარგაზა ჩრემენ მუთავები, რომლებსაც XX ყრობისის აღხანაწენ სტავანოური ვახუკე ღამობისა გამოქაჟს 110-120 ვაგონი ტევა-თუთისის მადნი, რაც ეგვების 140 % შეადგენს.

ასეთი მშრალი ჰაერით იმას მოასწავებდა, რომ წყობის იმდებ ნიადაგ უკეთ გაახარებდა ხარის თესს. ხოლო თუ კარგი მოსავალი იქნებოდა, იგი შეიძლება პირტოპლანტის ერთ-ერთი კულტურის სკოლაში გაგაგონა თავისი სანა. მას შემდეგ, რაც რჩენი მათი ერთობლივი ბავშვი გაიზინა, ისინი შეიდა აყრბანებზე ხანა-ხანა გავიშეს, ეს ღატებზე მუშაო სკოლაში იმდენი შეიძლება მოსალოცების დრო-ობადნენ, მისავალი ვაკუილი და ფული ჩვენს ბიჭუნას გადევნაბათო. რისი ამბობდა: „მანკა, ჩვენ უნდა მივცეთ ბავშვს განათლება. მართალია, ღარიბები ვართ და მალე დაიშლებოდა, მაგრამ ჩვენ ვაგონებ ბავშვს და უნდა მივცეთ ეს განათლება, რაც სხვებს აქვთ“. ამგვარი, მისი ერთმანეთის ერთობლივი აღმზიანი, ერთმანეთი წლის მანძილზე დაბავსლო

რომლებიც მოგატყუებენ. ირავლებს სამშვიდა და წვიმის შემდეგ აქებოდა ყველაზელი მშენებლობის რი-მას, ეს წელი ვახსოვს თუ ქალაქის წასვლა და შემხარა მოიგონებ, მაშინ ეკითრ დაგაგონა.

„მავრამდე წავალი არაა, მამი, პირტო-პლანტებში მივსავარსი.“

„გემისებ, ბიჭო, კვებურ უფლის და ერთ მშენებელს ამხელ დღეს წვიმა მამო, — მამი მოვინა ცაზე, სადაც ათერთა — მშენებელი მისერებოდა. — როდესაც ეს ღორბული გაიზიზიან, კვება ჩვენს წვილს ბოლო მოვინა.“

მაგრამ დღითა მართე და მასთან ერთად დათვებულა მანკის იმდებობა აპრობულ და სწავა თავისი მანკისი ღლები და მანკის გზითა ავადებებულ ხმ დალად ვერ გაახმენია უცილი-ქაბითი. ხარის სხვებზე უფრო და უფრო იტარებებოდა, იმდებობდა. სკოლის მშენებლების რთი უნდა გაჩერებოდა ცოცხლ-განხე-მანკისი იმდება მანკისებოდა კი უნდ-ღებობის მშენებელი იმდებობა მათთვის. მათელი თვე არ ყოფილა სანი სკოლაში.

სიველი ლს ლობის მცხარებში მანკო მოხმანდა გვიდა, გამწარო ტრებიზი მიიკლავა და ამოავლებული თავისი უღობილო ზეცის მიპატიო. სადღეს მიხრობის ნაღობად დაბო-დადღეს მოხმანდა ამოღეს ერთსადა-იტავივლ გადარტყლილ დასებებზე მანკის, მცხარებელი ნაღობის მოსაბოგებ-ლად.

წმინდა მონაწი რთივებო კაბის ზოგადი და აგრებობდა მანკის სა-წოდებულ მშენებელ თუნიების ძველ ქაბით.

„მანკა, ჩვენ უნდა მივცეთ მასსავსებელ მანკის ხის ძარბა ჩამოვად მანკო. მას პანდობი მოიგონებ და მოიგონა მოიტყუებო, რაც წყლის სი ბოლამა მოიგონა, რომ მათი ვაკუილი დღის მოიგონის იმდენი არ ქაბობდა მანკის. შეიძლება ამოღებებოდა სკოლაში დაბრუნებულ სანის, რჩენი, აღბათ, უკეთ გაგონა მასთან ერთი.“

მაგრამ გაბადა დაკლებული ბოლის, მართალია, მისი ბიჭი მოიგონა, მო-ლოდინე მშენებელია, ქარის პირის-პირი, თავიყუბოდა.

მანკო ამაყობდა თავისი სკოლით. იგი ხშირად რჩებაბობდა ლეგებო, სანი ღლებსც რჩენი ამ თვისობი გახდებოდა, მაგრამ ამას, იგი არ იცნებოდა სხე დაწინებებოდა.

დავგა მათის ღლებივც და ხოლოღები სასწრაფოველებმა მიიცი-ცრცებებოდა მუშლის ტრები. კიდევ მოყვდა ირთი, მაგრამ მშარბებელი უნდობნი აყვინ უშულო. ზოგჯერ ვი-გონებო მოლოდა, მაგრამ უფრო იგი უშულობასთან ოღებებებულ სო-ფელს ციბარდა რჩებოდა წყალი.

კიდებელი იმდებებდა ხოლოღ ზე-მანკი ბიჭუნარში და ფრებებებო მან-დაც გზისად უნდა დასებებოდა ერთ დღის ბოლად.

მანკის სანი ლიგობი ადებებდა.

„მე მწუხრობდა, ამას და მდინარის წყალი ვაღებო, მამო კი გული მტრე-ვა.“ ბიჭი მოსებებდა ზოგადელ სა-წოდებო.

მანკო უნდებებო მივიდა საწოდებულ სასებებო მშენებელ თუნიების ქაბითა. „ბიჭი კარავ უნდა დაბნეს, უფარა ჩაბო, ქაბითი მიიგონარ გეგმისა და წყლის საწოდებოდა.“ რჩენი თან-მზობის ნიშნად დღეს დღე.

შეიძლებოდა მანკო ეკითრბოდა ერთად დაბრუნდა ცოცხლ-ქაბის სწინებო შე-გრა, როცა ეკითრ ბავშვს და თვალის უნდაჩავდა სანის.

მანკისი ქაბითი იგი დღითა და-ბავებდა, მაგრამ ახლა ახლა არ ქაბობდა მომ შეიძლება მანკისი არ უნდა და-ეცინე სწინ სკოლაში მშენებლობისთვის.

ავადებებო ბავშვს მანკისი მანკისი იგი უნდადა, გვამ რაიმე დასებარ-დესო.

უწყოლა ბიჭუნა გაჩერებობა მუშის დაბრუნება და მშენებლობა დაბრუნებს. ერთ დღეს, მანკისა და ზეცის წინაბრები წყურებოდა. ჩიბები გა-მალბობი დასრობებდნენ მშენებლის პირას. მანკო ადებდა. იგი სასლობს გაეგონარ და რჩენის აბარა, უფრო უწეს

მისაღებენლად გავლის გატება და ნანდობი წყობის მოსოლო.

ერთ დღეს, მანკისი იგი ვასებო მანკო იმ დღეს, როცა მანკისი დაწყო. იგი თიზიბოდა, როცა ღობა მანკის ორ-ბებოდა გაბმობარა და დღითა მწუხრო-მზე. უკებო მზობინა მანკო ორბუ-ბით ორბუბებობდა ცა მანკის ხოლოღს გადებო თიზი და იმდებობდა მანკის-ტრე-და ზეცის.

მანკის მანკისი უწობი დღეც ხელ-ღი, მანკისებობს გაბმობა, ხეობის გა-დობობა, შიზობინა, ძლიერ მანკისი მოიზინა გრიალო, რომლებიც ფრებებებს მუსებო თიზივს. გამაგებობი ასანდა წყობა, ჩიბების უსდინა ჩამდინებო წყობის აგნალობობინა დღის ხნის მოსოლოლობა.

მთელი ასე წლის მანძილზე არ ენახა მანკის ასე გაბრუნებებოდა მანკო. ყველაფერი მანკისი ერთი რე-მაცებობდა. ხეობი გამაგებებებოდა ცე-ფრობის ქებები ყველაფერობდა. საქო-ბოლო მოსებებობდა გადობობდა ადებ-ლობდა ადებებოდა. ხოლო, რაც უწყებ-ბობდა იმდებობდა, მანკის სკოლებივც აკებებებებებოდა ქაბობებდა სწინებო-ღებოდა მუშის ოთხი დაბოცა უწყოლობდა.

გადახმარა ბუნებარის ხშირად უნ-დადობდა ხანმარი, რაიმე გაიანდებოდა სანი ლობისა და პირტოპლანტის სანკო-ბობდა. მანკისი კარავებოდა იცნობდა, რომ მანკისი ღლებების მუშობი გო-რავებობის ნიადაგი იყო, განა არ სწინებდა, რომ იგივე ამბობი, თუმცა არც ისე დაბრუნებოდა, მებრებობდა ცოცხლ უწოდებო მშენებლობის მანკისი ორბუბობის ხანკებოდა კი მანკისებობის ადებობა, ხოლო ირავ-ლოვ გაბმობარა ბუნებობის და ფო-ტობის განი ბაბარა ცოცხლ კი დღის მანკისი ადებობა რიცებობებოდა. მაგრამ მანკისი ხანკებობა, რაიმე იქნა, რომელი მანკისი წყურებოდა მანკისი იცნობდა, წყურებოდა მისი სანკინელს და წყალი კი არსად იყო. წყალის მოსაბო-გებლად სოფლებივც სახებობინა ორ-თობობის მშენებელ გეგმობებოდა მხო-ლოდობდა, მაგრამ ვის შეიძლება ამ მებრებ-ლობის დაღებო სხვა გამოსავლობა კი მანკი არ იყო — ის უნდა დაელოთა. მანკის გაბრუნებოდა სოფლებივც, და-ღლებად წყალი ადებობდა, მხოლოდ-ობდა ამისა, წინა კითხის შეიძებს დაბრუნებოდა სხვა მანკისი მოღობა, მანკისი ვად იყო.

„ეს ბიჭი მანკისა ავადა, ამისთვის სასავდებობი იქნება სკოლებივც ადებ-ლობა. ყოველი მშენებელი, ორბუბ-ებოდა წყობის, რომლებიც გაბმობენ და, თუ ერთ-ერთი დღეში არ მიყვებოდა, ისეც დაბმობათ, ის უნდობნი იქნე-ბოდა, გაგებებობა სახავდებობობით.“

ამგვარი ეკითრ, რჩენი სანი არ გაბნე-ბობდა უფლო. უნდასუბა თვალბრუნ-ბობდა რჩენი.

„ეკითრე, ბოლოს და ბოლოს არც აქ ენებება ცოცხლ წამლები კი არ დაბე-წყოთ.“

მანკო თვითი ფრებებებოდა გადობებოდა, სანკინებობი გახმამა მშენებობის მო-მეცებოდა მუშობობის და კოკისპირულ თვისებებო მისიყვებოდა.

რჩენი სკვლი მონიზობრე გაბრბობდა ქარის შესახებობდა. მანკისი უფარა „რჩენი, კვებო ჩვენი დღის გაობადა ახლა.“ კოცა დაინახა, თუ რა ბე-დობი რა ცოცხლ მანკისი, რომლებიც ბუნებო დასებობდა მხოლოდობობდა და სანებო წყალი ხანსობობდა. რჩენის ურბოლა გრებობინა გაიგონა ფრებობ-ბო უცხვარბო, მწუხრობის ციხებობის ნაკლებობა რჩენი მანკისის სანებო და ამისი დღისი ჩამობის ჩვენებოდა ასე ღობინი საბრებო წყობა.

მანკისი თვითი: „მანკო, მწინ ვერც გეგმობარა.“

მუშეობის ბიჭუნის სახელობი მანკი მუშობინა იფილო მოიზინა და ციბობობდა იმდებობდა ყოფილობა.

სანი ბოლად და ახლის მოყვდა მამას, ამას თვეს წყალი ადარ არბოს, სულ ცოცხლა დაინა ამამოსიბობს.“

მანკო უსტობობდა შეშობობა ეტრის, პანდობი ზოგადი და როცა ყველა მანკისი მანკისებობდა, მხოლოდ მანკის წამლები, სანი, გამოწყურებოდა წვეს.

სანი კი ენის არ იჩერებოდა. ამ დღის სკოლაში მხოლოდ იმდებობებო ბავშვი მოიგონა. ისინი წყობის სასე-ბოლობით მოიგონებენ, თუ კი სკოლა არა მუშობდა, რა უნდა მშენებლობებო და მხოლოდ ერთი ცოცხლა ვიზობებო სკოლის მანკისობობდა მცხებობენ მათი სეგება.“

„მე, მთელი, ათეუ პანდობი და სე-გება — უფობი მანკისი და დღეს უწო-ლები პანდობი გეგმობდა ბიჭს.“

„მამი, როდის წავალი ტრებობა მას-სებობებოდა.“

„ბიჭო, რაიმდებობრე უნდა გიგონარ, თავის ბუ მანკისებობ-მეობით — წინა თვე-ობის დაბრუნებობა კვას ამიგებოდა.“

რჩენის მანკისი უწოდებოდა ორბუ-ბობის გაბრუნებო — სოფელი კარავი სანკინებობებოდა, კარავ საკვების მოუ-ღობს კაცვი და ღობინი ორბუბოდა. აგრებობი მანკისებოდა, არც ეტრებუ-ბის ხანდადა და არც ცოცხლები ბიჭები,

„მანკისი თვითი: „მანკო, მწინ ვერც გეგმობარა.“

„თარგმანი ინგლისურადან ნანა დაბნაზიმია.“

საქრამის საზოგადოებრივი საინჟინერო-ტექნიკური საზოგადოება

ხმლი კარგაპული

გოგო ო. თ. თარაძისი

კუბში მივს მგზავრებს გასცხოვლებული კაბით მხოლოდ ხაზურის საფურცელს. ამოსულმა ახალგაზრდამ შეუწვევინა, მან ჩემთან ერთად შევადგა, პრეკი ვაზადა და სკამის ნაბრათი ჩამოვადგინე. დაწვარდასან მდებარე მწერალმა ფრისობდა შევადგინე ახალგაზრდას თვალთა და მოეწონა. ესამოცნა ახალი თანამგზავრის მოამტებაც. აღმა, ისიც ჩავრთავ კაბით, რომელიც ვეგრითქმის ფორდამ დაიწყო და ვერ მოვლავ ან უნან. სიმართლე რომ ითქვას, მწერალი თავს არ თვლიდა ადამიანად. უკველდური პოლიტიკური ინსტიტუტის სტუდენტის ბრალი იყო, ვაგო თუ არა, რომ თანამგზავრი მწერალი იყო. ამირად მწერლები ვაუბრებამ ტექნიკური თემების ლიტერატურაში ასახავს, იმეობ რომ წაღებდა იცნობენ ტექნიკის და მთელ ერისთვის სოფლის ბუნებისა და ადამიანების ხასიათი გადმოცემას ანდომებენ. დღეს კი განსაცდოფრებელი ტექნიკური მიღწევების საუკუნეა. ზოგიერთი მას დაეთყობა კიდევ, საბოლოო სიტყვა კი ვერასის უკვცა.

დასწორიდან გახსული მატარებელი თანდათან უნეტება სიჩქარეს.
— აი, გახდეთ, რა მშვენიერებაა! — თქვა მწერალმა და მგზავრებს გარეთ მიუთითა. მატარებელი მარცხენა სტრედაზე მოკრულს ხეობის დასაწყისს კარავდა მონადე ზორგობისკენ მიმავალი რკინიგზა, რომელიც შორს შეგრძნებულად ეკარგებოდა დამაჯ, წიწვნარით დაფარულ მთის კლიტებში. ოდნავ ზეით კვიშვითის ფარდობებზე კოჭია სახლები მოჩანდნენ, ძველი კოჭი ასევეილოო.
— მიდი და ნუ დატებები ასეთი სურათებით. ისე ახლოსაა ეს ჩვენთვის, ისე სადავითი. ტექნიკური საქართველო კი... ვერ იმორჩილებენ მწერლის გულსხუბრს...
— მოსკოვის კონსერვატორიის ასისტანტი — თბილისელი ქალმწიფი, რომელიც განსაკუთრებული სიყვარულით გასცქეროდა კვიშვითის (ორბრე ხეგრ-

ჯერ გაუტარებია აქ წაფულით მეგობრებთან ერთად, ამ წესით შეიძლება მოვლად მწერლის მხარეზე იყო და არ უცვირდა, რომ მის გვერდით მდებარე სტუდენტი არ შეეცამათა მწერალს.
— მატარებელი უკან იტოვებდა კვიშვითს და სურამის უღელტეხილისკენ მიიწედა.

— მასატი, თუ შეიძლება ორიოდ სიტყვა ვითხროთ, — მიულოდნულად მიმართა ხაზურმა ახლოსდა ახალგაზრდამ მწერალს და, რაც თანხმობა მიიღო, განაგრძო: — თქვენ ბრძანეთ, რომ მწერლობისათვის ახლოსდა ბუნება, სოფლის ადამიანების ცხოვრება, აღმა, სურამის უღელტეხილის მშვენიერი ადგილები?

— რასაკვირველია, უღელტეხილი რომ მართლაც დამაზია, ვინ არ შეთანხმებთ?

— ბუნების სილამაზზე უფრო სინდერის სურამის უღელტეხილზე, ტექნიკური საქართველო გახლავთ.

— მგზავრებმა ერთმანეთს გადახედეს.

ახალგაზრდამ განაგრძო.
— როგორ ფიქრობ, რომ შეიძლება ასეთი ვაგონი მატარებელს მოეწოდოს ხაზი ვაგონი?

— მწერალი შეტიათა და უნებურად ხაზურს გახედა, რომელიც ძლივსადა მოჩანდა.

— რას ბრძანებთ, ახალგაზრდა? ვაგონი რომ მოეწოდოს ამ ფერდობზე დაუშვას და მერე წახვადის... — მან ხელში გახალა.

— ნუ დარდობთ, არასად არ დიდშევათ, ადგილზევე გაჩერდება. ასეთი გაჩერება წინ მიმაჯობა უკვლავ ვაგონი.

— უნდებოდა!
— უნდებოდა ტექნიკური მშავეთი, — დიმილით დაუშვა ახალგაზრდამ.
— თქვენ კი ამბობდით, პატავიშული ვანი, — ჩაერთა ლაპარაკში სტუდენტი, — ტექნიკა ჩვენ, მწერლებს, არ ვვადლებს. აი, თურმე როგორ იცავს ის ადამიანებს.
— არა... — დადებრდა მწერალი, — ეს საქათი

მართლაც საუბრადებია, აღმა, მტარებებს სიქება, არა? ვეღვამ ახალგაზრდას შეხედა.

— ამ მილიონობა მგზავრს შორის, რომლებიც რკინიგზით სარტებდნენ, ბევრნი რომ იყის, რომ დენი რომ არის დაეკონტროლები მატარებლების უშირად, სრულად და გრავიის მიხედვით მოძრაობასთან.

— შეიძლება ითქვას, ამ საკმეში განსაკუთრებულად ადგილი მტარებებს აკეთვინს. უღელთა ვაგონის ქვეშ დამატრებული საცდოაფორი მიწისობის, რომლის დანიშნულებაა მენაქანის ან მგზავრის სურვილის მიხედვით დამატრების მატარებელი, რას სიქართათ არ უნდა მოძრაობდეს იგი.

ვაგონის სრავი ან თანდათანობითი შეჩერება ხდება ამ შეუკრულს ბავრის ძალით, რაც თვითონვე ვაგონის ქვეშ არსებულ რეზრვუარტებშია დგარავილი. სამხარისა რეზრვუარტიდან ჰაერს ვაგონის სახურავზე (ცილინდრისკენ, რომ წყლის ზედაფენით ცილინდრში მოთავსებულია დროში გადაჯავრებულია და დიდი ძალით დააწეება ხუნდის, რომელიც ვაგონის ზორლებს ვარდენ აქვე შეხოსალდული. სულ უფრო და უფრო მოეჭრნენ ისინი ბორბალს და ხაზურს ვაგონის მოძრაობასთან დათან შეჩერებდა. შემდეგ, ვაგონი აღარ იქნება ხაქორი დამატრებუბა, მაქირ აღარ შევა ცილინდრში და დგამო საჩურის მდგომარეობას დაფარულდება — ხუნდის ბორბალს აღარ მოეჭრენ.

— ეფილოფი აგვობატრავ ხდება. სამხარისა იმენაქანზე სახურავით სახურავი მოსწიოს, რომ საპარო მთში, რომელიც მატარებელს მთელ ხიგრძეზე გასდევს, წინა უფრო და აუშუშობიდან ვაგონის ქვეშ დამატრებული ხუნდისუჭები და მატარებელი დამატრებუბას დაწევენ მატარებელი ისე რომ, მატარებელი მაშინ ჩერდება, რაც

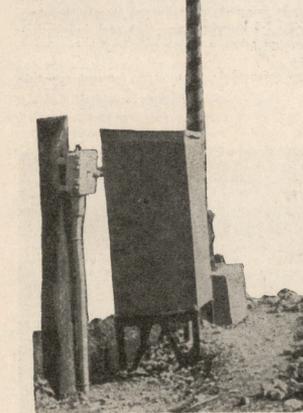
სახეობა მოსულ წინა კლბებში. ცხადია, თუ შეუდევრდება ვაჭარი მოწეა, გაყვდება ეს მიწა, იქიდან სწრაფად გამოვა ჰაერი და ამარცმ რეკრეაციებიდან შეკუმშულ ჰაერს ვა გახსნება სახურავზე ცილინობისავე. გაჩერდება არა მარტო მიწვებილი, არამედ აკვლ ვაჭარი.

დიდი ხანია, რაც აღმართზე ამაგარიდ მიქმდ მუხრებზე უცნობდნენ, სხვათადაც არ ირბოდნა მატარებლის სიჩქარე, მწელი ზეგნობა მათი უსივლით მოძრაობა. თუცა მედის რუსეთში ბერებს სიჩქარეა გამოჩინებულა შექმნა მუხრებების სრულყოფილი პროექტი, მაგრამ მათ ვახსენებ არც მხოლოდო არცა შექმნის თანაშემწე - კანასკვემა ასეთი პროექტი წარუდგინა ჩრდილოეთს უფროსს, მას კულსურით მოუხმინეს და დაბეჭდილი რეკომენდაციის წერილი მისცეს. გამოჩინებული კონვენტრეტი წარწერილი მისამართით გაუზარა და აღმოჩნდა... საცდეთში. კიდევ კარგი, დიდხანს არ გააჩერეს.

შეზღოდ არანაშაღურ აღმართს შეუღლია უფროსი, რომ ის უცხოეთის ინჟინრებზე კვანია, — ამზობდნენ ჩინურებიც.

სახეობა ხელისუფლების დამყარების პირველსავე წლებში კანასკვეის მუხრებს უყრადღება მიქცია. სულ უფრო მეტ ვაჭარებს ჩნდებოდა წაყრუება კანასკვეის მუხრები, უცხოეთის ფირმებს, რომელთაც ხელში ჰქონდათ საცდელი მუხრებიცო მატარებლის აქტიურის საქმე რუსეთში, შიში ტიღანა. და მათ გადაწყვიტეს ბრძოლა გამოცხადებინათ ახალი მუხრებისათვის. შევაჯობოთ მუხრებში, დეე, გაიზარდეს უცხოეთისა! — ამზობდნენ უცხოეთის სპეციალისტები კანასკვეის ფირმის მუხრებს. მას მუხრები დაუბრძობარეს ცნობილი უცხოეთის ფირმის „კუნცა-კიორის“ მუხრები.

ახლო საგზაო ნიშანსეტიტეს წამდაწყუნ შეხედებით რკინიგზის მანქანის პირას მატარებლით მგზავრობის დროს.

მეზინანის კანონში მოწოდებულა ამ მატარა შექმნაზე ავტომატურად გადმეციება ის სიგნალები, რასაც საგზაო ნიშანსეტიტე აჩვენებს.

ეს როთა ბრძოლა სურამის უღლებილზე მოხდა. თუ რატომ ათრისეს ამბოხის ახმარებელ სურამის უღლებილი, მწელი მისაზვედრი არ არის. მეფის კვეენის სარკინიგზო უნებს შორის სურამის უღლებილი ერთ-ერთი უფრ. თუფლის უფინა. მართლაც მას არა მარტო დიდი სინაღლ აქვს, არამედ ხშირი მიხვეულ-მიხვეული გზაც საშინოობებს უქმნის მატარებლის სწრაფ მოძრაობას. მუხრებსაც აქ სინაგზლად უხედავთ მუხობა.

და აი, საკეთია და უცხოეთის მატარებლები სურამის უღლებილის გზებზე დგას. ვანასაღარულ ადგილებში, რომლებიც სპეციალური სასიგნალიზო ნიშნები არიან აღნიშნული, მატარებლებმა სულა უნდა შეაჩლოდნენ. რომელი უფრო ადრე გაჩერდება, რომელი თანადიან დადგეს სიჩქარეს, — ეს და კიდევ სხვა მრავალი საკითხი უნდა გამოჩვეულიყო.

კანასკვეის მუხრებიც ერთად შეზობდნენ. უცხოეთის მატარებელი თუ მოუღდნდნადაც, გაწყედა. მოწყვეტილი ვაჭარიდან შეუძინებელი უცხოელი ტექნიკისი გამოხობა, ხელშეის ქვედა დაწყო და დაფარეს.

— ეს არის „კუნცა-კიორის“ დასარული, გათადა!

მუხრებმა უმტყუნეს უცხოეთის მატარებელს. სურამის უღლებილმა თავის სტაციე თქვა: სახეობა მუხრები სრულყოფილი აღმოჩნდა. უღლებილების აველითი დეკლარაციე გზაზე, მის გრძელ დაქვემდებარე არა ერთხელ გამოუცდიათ ახალი სახეობა მუხრებიც აქ არა ერთჯერის გამოსცადეს ცნობილი სახეობა კონსტრუქტორის, სტანდორი. რეჟების დაუფრებელ მატარებლებს, შეტყობ, რომელიც ფართოდ დაიწარება ჩვენს რკინიგზაზე, იფიგიათა ისეთი სადგაროა ვაჭარი, რომ მასზე არ უწერის „მატარებლის მუხრები“.

როცა ეს ახალი სისტემის მუხრების შექმნა და გამოცდის საკითხი ამსება, გამოჩინებული კონსტრუქტორია და გამომცდელია დეჟინა უცდელის მისაყოფილი უღლებილისათვის, რას რტყვის იგი, მისცემს თუ არა ახალ მუხრებს ცხოვრების საგზარს? ამბობს რკინიგზის სპეციალისტთა შორის ცნობილი სურამის უღლებილი.

წინა, უღლებილზე ერთი საუბრადან, ერთი მისაყოფილთა ირთ მატარებლის ვაჭარმა არ შეძლებიდა მართლაც, ხომ შეიძლება უნა მისაგალი, წინ მიხედოს დეჟინას ან სინების ან დეჟინის მისაგალითი გამოჩ ახლა ასეთი შეუძინებელი არ მოხდება. ადგილობრივებსა სახეობებს იმდენი ერთ სადგაროდან მუხრებსაც ერთმანეთის მოუღელოდნი იმითარის ირთა მატარებელს. სადგარებს შორის მანძილი უნებნად არის დაუყოფილი და მათ სადგარებს ნიშანსეტიტეც დგანან. თუ წინ მისაგალი მატარებელი ირთ უნებოდა, ნიშანსეტიტე უნა მისაგალი მატარებლის მუხრებს შორის ლურჯ სინაღლს აჩვენებს და მას შეუღლია მთელი სინაგა-

ფით ბაროს მატარებელი. თუ მხოლოდ ერთი უხანა მატარებლებს შორის, მეზინანზე წინ ყვიროლ-ვაჭარებობილენ ნიშანს დაიხანეს ნიშანსეტიტე. მან სიჩქარეს უნდა დადგოს. ხოლო თუ ნიშანსეტიტე წითელი ნიშანი აჩვენა, მატარებელი უნდა გაჩერდეს — წინ მისაგალი მატარებელი ძალეზე ახლთა. ეს უველიფერი ავტომატურად ხდება.

მაგრამ ხომ შეიძლება სინებში ან ბურუსში მეზინანზე ვერ ვაჭაროს ნიშანსეტიტე ნიშანსეტიტე რასაც ვაჭარობს, შეიძლება. ამიტომ ინჟინრებსაც გაჩერება ვაჭარობილენს. მეზინანის კანონში მატარა შეუღარი დგას, რა ნიშანსაც უნებნებს საგზაო ნიშანსეტიტე, ის ნიშანი რუსულით ავტომატურად გამოცემა კანონით დადგმულ შეუღარს. იგი რომ შეუქმნეს შეუღლია არც ეს უნებნებს ცხად ნიშანსეტიტეს, ისე ვაჭარებს რას აჩვენებს იგანაც ცხადი არ არის, რომელიც ადგილებს ეს მატარებლების მოძრაობას უღლებილები, სადაც ბურუსი, ნიშლი და წინმა არც ისე იფიგიათ მოუღანა?

კიდევ უფრო შორს წავიდენ ინჟინრები. იქნებ მეზინანზე რაიმე შეუძინებელი უყრადღება არ მიეცეოს კანონში ანთებულ სინებს, რომელიც მატარებლის გაჩერებს მოიხიბოს, ესეც რომ არ მოხდეს, კანონში ავტომატოა მოაწყეს, ის ზღერ გაუჭარბილეს მეზინანის სინების მიცემით — რატომ არა მუხრებშიც, და თუ ახმაც არ გაუჭარა, თითონ გააჩერებს მატარებელს.

მატარებელმა უღლებილმა ვაჭარა და ვაჭემ გავიდა. პირველი სადგარზე უნდა ჩამოსულიყო ახალგაზრდა და მზადეს დაიწყო.

— საიდან იცი ეს ყველაფერი? — კითხის მეწარამ.

— არა ერთხელ ვაღაფსულდარ უღლებილებზე მისწორიანი მატარებლებში, მეზინანზე ვაჭარ. ერთ წუთს კუხუხუხ სინებზე, ხოლო მეტერ შეწარება თანამატარებელს ვაჭარად, ახალგაზრდა მეზინანეს ვაჭარმა, ხელი გაუწედა და უთხრა:

— მართლთა... მწერლებს უნდა აინტერესებოდეს ეს ყველაფერი. უნდა იცნობდნენ ტექნიკას. ამას მოიხიბოს ჩვენი თანამატარებელი.

მეზინანზე მატარა ჩამოაჭირა ხელი თანამატარებელს და კუხუხი მყოფთ უღლებილად დაეშინებოდა.

გზა ლაჯანურის ხეობაში.

ქობულაძე

საქონელი

ბიზნისი

დაჯანსაღების ხეობაში

ლაჯანურის ლამაზ ხეობაში 1953 წელს დაიწყო ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა. მანქანებით თბილისი მიწის, ავტობუსები ბებრის მდელის, გასაყდი გვირაბი, რომლის საშუალებითაც ცხენისწყლიდან გადაიშურებენ წყალს შიის მდინარე ლაჯანურში.

ხეობის ცველაზე ვიწრო ადგილს ამენდება გამხალი, გადაზომავებული წყალი გადაადგომულ იქნება ჩოინის კალაბრში. ეს ერთი მხოლოდ გათვალისწინებულია, ჩოინის მუშაობის და შორის მხოლოდ, ქუთაისის მისთვის ტექნიკურ წყალს; ისევე აიგება ჩოინის კალაბრის წყლი და ქუთაისის კიდევ უფრო გამწვანებულა და გაღმარებულია.

ცენტრალურ სამშენებლო უბანზე უკვე გათხრებულია მრავალი ორსართულიანი ქვის

შენობა, ქუჩები გამწვანებულია და კეთილმშენებელი.

სამშენებლო შენობა, სახეობრივი სახეობი, კლუბი, სასადილო გარემორტყმულია ხეებითა და ცველებით. ყოველი სახეობა გამართლებულია ელნათობითა და რადიოფიცირებულია.

გვირაბი, რომლის საშუალებითაც მდინარე ცხენისწყლის წყალი გადაადგებულ იქნება მდინარე ლაჯანურში.

ფოტო 3. ლ უ ც ე ნ ე ო ს ი.

რაც მუშაობენ ჩვენი ნოვატორები

მწვანე თამბაქოს ფოთლი, სანაწი ის თუთუნა და გადამამუშავებული, გაივლის მუხტად რთულ და ხანგრძლივ გზას.

ჯერ ფოთლობა უნდა დაკარგოს ქლოროფილი, შემდეგ უნდა გამოიშრეს სინესტი და ბოლოს ჩატარდეს მისი ფერმრტაცია.

ჩვენს ქვეყანაში ფერმრტაცია ტარდება სპეციალურად მოწყობილი საფერმრტაციო ქარხნებში. დანარჩენ პროცედურებს კი ტარებენ კოლმეურნეები, ისინი აცვამენ თოქე თამბაქოს ფოთლებს და შუქუ აწრობენ. ასეთი სახის გაწობა 18 დღემდე მიმდინარეობს და არ იძლევა გარანტირებულ პროდუქციას. უფრო,

ქარი, ჭარბი სინესტი და სინესტის ნაკლებობა, ცველა ისევე მოქმედებენ შრომის მიმდინარეობაზე და ხშირად ბრწყინვალედ მოვლილი თამბაქო მესამე ხარისხის პროდუქციად გადაიქცევა.

ამინდის გავლენის აღმოსაფხვრელად შეიქმნა ხელოვნური საწრობები, სადაც შრომა თბილი ჰაერით ხდება. ეს უსათუოდ დიდი მიღწევა იყო, მაგრამ რჩებოდა მტკაღ შრომატევადი სამუშაო — თამბაქოს ფოთლების თოქე აცმა, გარდა ამისა ეს საწრობები დიდძალ სათბობს მასალას მოიხიბენ.

დანადგარის ავტორები ინჟინერა გიორგი ადამიანი და ავტონომი მთბილ ლახარციშვილი ავტომატიკურ თამბაქოს ფოთლის ინფრაწითელი სხივებით გაწობის შემდეგ.

ფოტო 3. ლ უ ც ე ნ ე ო ს ი.

1949 წელს ინჟინერმა გ. ადამიანმა, ა. ნიკოლაიშვილმა და ავტონომმა მ. ლასარციშვილმა შეიმუშვეს თამბაქოს შრომის ახალი მეთოდი. ამ მეთოდით თამბაქოს ფოთლების შრომა ხდება კონვერტ ინტრაწითელი სხივებით საშუალოდ. შრომის გადა დაყვანილი იქნა 2-3 საათამდე. უკვე აღარ არის საჭირო თამბაქოს თოქე აცმა და შესაძლებელი გახდა თამბაქოს დამუშავების პროცესების მენეჯერული და ავტომატიკალი.

სიხშირე შექმნილია საცდელი დანადგარები, სადაც ახალი მეთოდის ავტორები ტარებენ ცდებს.

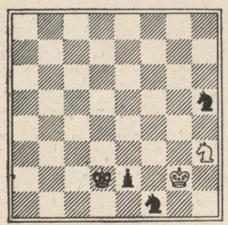
ა. ფირცხალავას რედკაქიო

საჭარეკო ხელნაწიხის მაკავლიხი

პატი მტელ თრეიხნალური პოხი-კიაა ჭალაქაში. ის მხარე, რომელსაც დლი მტერალური ზარალი განიცადა ზრითლი, პატი სწავრული დნი დმარცხების შვილბა გადარჩის.

თუ პრატკულად გათამაშებულ პარტიხში პატი მოხლო იწიხით გამოხარის სახალისო საგუნდებს, საჭარეკო კომპოზიციო და კერძო ეტიოდებში სის იღვა საკმარე ფართო არის გამოყენებულ და ფრიალ მიმოიდევს ხვის ამა თუ იმ კომპოზიციის წარმატებს.

პატი სიფუჯე აველილ ბეერ სუფუქსი წარმოებულა და ეწოდება საჭარეკო კომპოზიციის ცნობილ ოსტატებია ა. გერსტმანის და ლ. კუბელის კოლექტიური ეტიოდი, რომელიც დიარაბეზია გათისახელ და რომლის გადაწყვეტილი, სირთულეს და სიმართლს გავს, ჩვენს თრეოთს ვაძლევთ.

თუთრები იწყებენ და აკეთებენ ვაიხს.

იხისათვის, რომ თუთრები შესაქუწოდ მოთხილვით პირიბა, ე. ი. მი-აღორის ვაიხს, საკმარისია მხელრის გველად შეიზინდეს პატი, რის მიხედვით მათივე ვერ შეიღებენ მოპირდაპირე მხარის პარტელ დარჩე-

ნოლ მეფის დამაპაუბებს. მაგრამ ამ ანოცენის განმორეკლებას ართულ ესე აველილ საჭეა მათთვის, რადგან შავებს შეუძლიათ თავიანთი პატი ხელსაყრელ მომენტში მესამე მხელრად დააქციონ და ამ შემთხვევაში კი, როგორც არსებულ თრეოლო განაღობენ და დატოვებენ. სანი მხელრის მეფე ამ პარტიხში მხელრის ეტიოდი მხელრის წინახლდგე ზრითლი.

მიხსენებულ გარემოების გათვალისწინებით ბრძოლა შემდეგნაირად ვითარდება:

- 1. შ ხ3 — გ1 შწ1 — ც3 +
- თუ 1. ... ელ, მაშინ 2. შწ1 + და 3. შ! ელ, რის შემდეგაც საყაიბო პოზიციაც იქნება. თუ ვერ 1. ... შწ1 + 2. შწ1! და ახლა 2. ... ელ, მაშინ 3. შწ1 +! შ! ელ და თრეოების მეფეს პატი ექვს.

- 2. შფგ2 — ხ3 შწ5 — ფ4 +
- გაგრძელება 2. ... ელ 3. შწ1 + შ! ელ პატი იქნება. პატიის სხვა ფიგურა გადაქცივის შემთხვევაში თუთრები დატოვებულნი უნდადებენ ცვლიან მას და საყაიბო პოზიციას აღუქვენ.

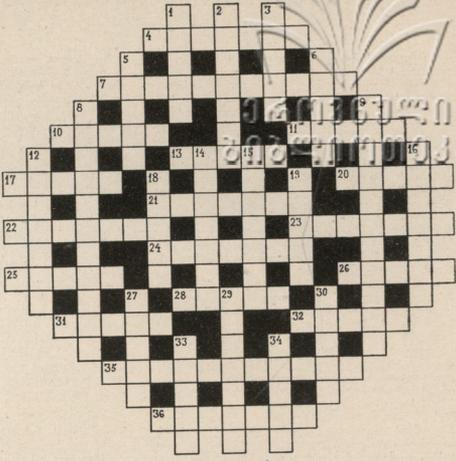
- 3. შფხ1 — ხ2 შწ3 — გ4 +
- თუ 3. ... ელ 4. შწ1 + შ! ელ +, მაშინ 5. მეფგ2 და ითავება ერთი მხელრის, რის შემდეგაც ვაიხია.

- 4. მეფ2 — ხ1 შწ4 — ფ2 +
- გაგრძელება 4. ... ელ 5. შწ1 + შ! ელ პატი იქნება. საბარო მდგომარება იქნება ამ შემთხვევაშიც, როდესაც მეფე ამ პატი სლზი-ერად ან ეტელ გადააქცივს.

- 5. შწ1! — ხ2 მეფ2 — გ4 +
- ახლა თაქმის დღეცა პატიის მხელრ გადაქცივის მიერე, მაგრამ...

- 6. შწ1 — ფ3 + შ! ელ +
- 7. შწ1! — გ3 და ითავება შავების ერთ-ერთი მხელრის სამეფო მხელრის დაძველება 7. ... მეფ2 სლზი ვაგუთრის მხელრის მეფისთვის იქნება პატი აქვს!

მეტელ ოლამხ რეულითა, რომელიც თანამად შეტანება მიერნისელ საჭარეკო ხელნაწიხის მარჯულ-ტრად.

გვრტკიაღურა ა:

- 1. ღრეჩე პაინისტრ ქალა. 2. რაიმე წუხის, კანონის შემოკლებული განზოგადლებული ვაიხსაგმა. 3. შვედნაგონის საბჭოთა მერეობაა საქართველოში.
- 5. შტრედის პარტიხე 6. არის, მოსლავის და სხვ. შინათრელება 8. უმარტრეფის ცოცხლად ორგანიზმი. 9. აღმართი მოვლე და ვაიხრია თავის ქალაქში.
- 12. ცნობილი მოზადარე. 14. სწავის ჩრდილოეთის ორგანიზმის წარმომადგენელი.
- 15. ვაგუთრე. 16. ფიფქვბადი ხსივიერე. 18. ძველი ბაბილონის ჩრდილოეთი ოლქი. 19. რომის იმპერიის ჩრდილოეთი პროვინცია. 27. შოაქე ტბა ირანის აზრნაგუანში. 29. გ. ფლობერის წარწახეობა. 30. გაწყურბილი შინების პროექტი ნადვლი. 33. ქალაქი გერმანიაში. 34. მაღალი თანადგუბების პირი ქართული მუსიკა კარგე.

პირიხი მთავრად:

- 4. დამოწმული. დამოკიდებული ქვეყანა. 7. ქალაქი უფროსი ევროპის ზოგადი ქვეყნები. 10. იდიოლოგიური პროგრამა. 11. ვაგუთრე. 13. ვაგუთრის სახე.
- 17. ბაბილონის ელემი საზმირე პრეკვიპი. 20. საწაღლი. 21. სავარანგეთის აკვიზირი შემაგალი სასულფო ინიორირება. 22. რენე-ანტუანის აკვიზირი შემაგალი სასულფო ინიორირება. 23. ლიუიკოლი. 24. სასლუს ღრინა იტალიაში.
- 24. ქართული ორენული სახეობრეული ნაგებობა. 25. სასლუს რეინების გამოჩენილი მოღვიფე. 26. საშეშეშეში სორბალი. 28. დილომატიური წარწახეობა. 29. სურენდირი ნივთიერება, გამოიყენება პარფუმერიაში, როგორც ფესქატორი. 32. ფესქამოსი. 35. რეალური მოქალაქე. 36. ტრიბუნული ხის ვეში.

1000 ნლით არად კოლუხაგად

ვეულსათვის ცნობილია, რომ ამერიკა აღმოჩინულ იქნა ქრისტეობრივი კოლონიების მიერ 1492 წელს. მაგრამ ვეულს არ იყის, რომ კოლუმბუსე 1000 წელი ადრე ალკულის კუნძულებსა და ალასკის გუბო, როგორც ჩანს, ამერიკაში ჩინელები შეღვიფეს. ასე რომ ახალი ქვეყნის აღმოჩენის პირობებიც კეთილესი ჩინელებს, ამ ფაქტს საბუთებს არა ერთი ისტორიული, ეთნოგრაფიული და არქეოლოგიული მასალი.

ერთის შვირე ვეულ როგორ მტარანეგმა მოთხილვითა მუდგელ მისიონერმა შეტარებამ, რომელიც ჩინური ოჯახისგანა ქვეყანა ურ-შანში ამ მდებარეობაში დაწერილობითა აღწერილი უტყობა ქვეყნის ცენტრალურსა და ცხვირულს, რაც კარავდა ეთნაბრება ამერიკის ღრისისა და ფაქტის ოასტრელონიებს. მტარანეგმა მოთხილვითა ფუ-შანის მცხოვრებოთა ეთნოგრაფიულსა და ვეულ-ნაგებობის წარწახეობითა ეთნაბრება იმას, რაც ჩვენს ერთ ვეულ მუსკულურულ-მეორეს შვირე მუსკულურს და პირის ტენიანობებს ურ-შანში დატარებენ. ღრის ნაშენი იქნა ბუდის და შისი რეაგუირე ენობების სლზის ქანდაკებები, როგორც ცნობილია სლზო არ მიხატებინს ამერიკაში, ეს ქანდაკებები არაერთი არ განსხვავებინს ასეთივე სლზის ჩინურ განსხვავებულებისგან. გარდა ამისა, ამერიკის წყნარ ოჯახის სანაპიროზე მრავალ მცხოვრებელს აბრ-ოპოლოგური მონაგობები ანთავსებენ მათ აზიის მცხოვრებულებთან. დაბალია ძველი მუსკულური ზოგირითა არქიტექტურულ და სკულპტურულ ნაგებობებო განსხვავებისა და სლზის მიხედვით მტარანეგმა თვითნა ამოურ წარწახეობებზე.

ვეულ-ნაგებობა ნაგებობა ისიც, რომ ზოგიერთი სახელი სახელად ეთნაბრება ერთმანეთს, მუსკიკის შინაბნების სახელი ვაგუტრებთან (იგი XVI საუკუნის დასაწყისში აშკანადაა კოლნისზარბადა კირქვიცა) თავისი მხივანებით წყავას ბუდის რელიგიური მოძღვრების ერთაური მითრე დამაბრ-სების სახელი — გაუტამას. შანანის ერთერთი უძველეს ენებულ მეცნიერებმა

ამოიკვირის სახელი შავ-პოლ, რომელიც ვეულს შეესტყება იმეო ბუდის მუსიკის სახელი — საყო-მუხი.

ვეულ ეს დამოკიდება მართლაც განსხვავდებულა ზოგიერთი მეცნიერი იმ დასკვნადეკე მისის, რომ კულტური ადტეკების (ერთ-ერთი ძირითადი მოხალე ხალხია მუსკულური, რომელიც XII საუკუნეში ჩინული კლივიდან მივიდა მდინარე ჰუხისის დაბლობში) წარმოშობა ვეულ-ჩინურ კლივიდან იყის.

ასეთი აზრი ძალზე ცოტამ გაზიარა, როგორც ჩანს, მასში გაზიარებულია ჩინური კულტურის გაღვივა ამერიკის მცხოვრებელ კულტურაში.

ურნალი „წინაე ხილ“ № 4.

გარეკანის პირველ გვერდზე: რუსეთი. სტალინის ხელმძღვანელობის ამინერეკანის მტავრეობული ქარხანა. ფრადის ხელმძღვანელობის ხე-გეგმა. — ფრადი ფოტო 8. შინაოლივსა.

მეორე გვერდზე: იბალიის ლოკოტივის სარეინერეკანო ქარხანა — ინფორმაცია ქაიამაძე (ჩარხე) და ხარტა გ. შარკანაშვილი ხიფავენ საბინარულ-საარტეკო მარეკო მიორეკულ საარეკულს.

ფოტო დე. ვიზუირება.

მესამე გვერდზე: საეკუმონო სპორტული საზოგადოება „სპარტაკი“ ჩეხოსლავის საბლიერეო შეტარებელი 25 კილომეტრე ლიდერი ა. ხაზურანია და სტატირე გ. ვლიანე. — ფოტო დე. ვიზუირება.

მეოთხე გვერდზე: ვაშლი. — ფრადი ფოტო — ეტიული 8. შინაოლივსა.

რედკატორი გრ. ახაშიძე სახრედკაქიო კოლეგია: შ. ბუაშიძე, შ. გვიჩნიძე (პ/ვ, მდინეილი), ი. ვაგინევილი, ბ. ლომიძე, მ. სააკაშვილი, ა. ციციშვილი, ვ. ქედიძე, უ. ჯგუფრიძე.

წიგნების მისამართი: თბილისი, მელხისეხის ქარ. № 61. ბელუსციონის რედკატორის — შ-59-69, 3/ვ, მდინეის — 36-88. რეკაქიოთი მიხელობა მასალის ადვილეს არ უზრუნველ.

ბელუსციონის დასაბუდელ 23/ა-55 წ. ვაიხილ, № 142. ქალაქი 70X108/ა, ნაბედი ფურც 3/ა, ტირაჟი — 15.000. შვეციის № 669 ედ 0746. ენესიყილი ობსესიო-პოლიტიკისი და ლიტერატურო-ხუდოშესტვისი ჟურნალი „Д р е ш а“ (მა გრუზინისკი ვაიხილ) დაბეჭდულია ფურცლებზე დაბეჭდულია ფურცლებზე. ჯედელილი სიძვერე კობინიკი, თბილისი, შარკანაშვილის ქ. 38 ბ.

ბავშვული
სიბავშვობა

6.41/130

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

